CELJSKI

delo

CELJE
25. JANUARJA
LETO VIII. ŠT. 3
CENA 15 DIN

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA OKRAJA

TOVARIŠ FRANC LUBEJ, PREDSEDNIK OZZ V CELJU:

Kaj pričakujemo letos od našega kmeta

Kmetijstvo je pri nas še vedno na zelo nizki stopnji, saj je lani kmetijska proizvodnja padla celo za 13 odstotkov. To je tudi nemajhen vzrok, da se standard našega delovnega človeka ne more občutno izboljšati.

O teh problemih, zlasti pa kako izboljšati naše kmetijstvo, so mnogo razpravljali zvezni ljudski poslanci ob priliki sprejetja družbenega plana, ki predvideva v letošnjem letu znatno pomoč kmetijstvu, kar se bo odražalo prav gotovo tudi v okrajnem in občinskih družbenih planih. S tem v zvezi je uredništvo naprosilo republiškega ljudskega poslanca in predsednika OZZ v Celju, tov. Franca Lubeja, da nam odgovori na nekaj vprašanj.

Tovariš Franc Lubej

1. Kakšna bo letos pomoč kmetijstvu v celjskem okraju in kako se bo le-ta uporabljala?

Letos lahko govorimo, da bo kmetijstvo našega okraja deležno več pomoči, kakor v preteklem letu. Kmetijstvo našega okraja bo prejelo več finančnih sredstev. Računamo, da bodo kmetijska socialistična gospodarstva, zadružne poslovne zveze in zadruge razpolagale v letošnjem letu s prilično visokimi investicijskimi sredstvi, ki bodo po vsej verjetnosti za 200 odstotkov višja kakor lani. Ker še nimamo zaključnih računov kmetijskih in zadružnih organizacij za leto 1956, ne moremo postreči s točnimi številkami denarnih sredstev. Več kot polovica finančnih sredstev je ustvarjena v hmeljarstvu, so pa tudi ostali predeli v našem okraju v letu 1956 bili aktivnejši. Računa se, da bo nekoliko višji tudi sklad za pospeševanje kmetijstva v okrajnem merilu. Tudi občine bodo razpolagale z znatnimi sredstvi svojih investicijskih skladov za napredek podeželja.

V letošnjem letu bodo v glavnem sredstva uporabljena za gradnjo 88 hmeljskih sušilnic pri zadrugah in socialističnih posestvih, gradnjo nove hmeljarne v Žalcu, ker sedanja več ne zadostuje potrebam hmeljarstva. Nadaljevali bodo dela na regulaciji Ložnice, ki bodo po vsej verjetnosti letos tudi zaključena. Predvidevamo pričetek del na regulaciji Boljske in njenih pritokov. Pripravljamo načrte za izgradnjo vinske zbirne kleti v Virštanju, predvidevamo gradnjo mlekarn v Kozjem, Šmarju, Konjicah in Mozirju ter gradnjo večje mlekarne konzumnega značaja v Celju. Nadalje predvidevamo izgradnjo mlina v Šmarju pri Jelšah ter klavnice za perutnino v Ločah ali Slovenskih Konjicah. Poleg omenjenih investicij predvidevamo izgradnjo 19 skladišč pri zadrugah in poslovnih zvezah. Predvidevamo tudi nakup večjega števila traktorjev, predvsem pa motornih škropilnic, s katerimi so zadruge še premalo preskrbljene.

Poleg že omenjene materialne pomoči bo v letošnjem letu tudi mnogo izdatnejša strokovna pomoč kmetijstvu. Novoustanovljene poslovne zveze ter Hmeljarski inštitut, ki ima istočasno značaj okrajne postaje za pospeševanje kmetijstva v ostalih panogah, so že pričele z delom. Prav v tem času vsi strokovnjaki omenjenih organizacij in zadrug pripravljajo programe pospeševanja kmetijstva za letošnje leto. Način sestave programov je bistveno drugačen od lanskoletnega. Programe sestavljajo v zadrugah in na terenu ob sodelovanju kmetovalcev samih. Stremi se za tem, da bi vsak kmetovalec, član zadruge, v splošni akciji za pospeševanje kmetijstva prevzel določene obveznosti, ki jih bo med letom izvršil v cilju povečanja proizvodnje. Tako bodo programi lahko realnejši in konkretni.

2. Kakšne načrte ima okrajna zadružna zveza in kako jih namerava uresničiti?

Delno je vprašanje objasnjeno že v prvi točki. V kolikor gre za investicije, je uspeh odvisen od skrbno pripravljenih načrtov, predvsem pa od ekonomsko utemeljenih elaboratov. V kolikor bo primanjkovalo sredstev, bomo prosili za kredite pri državni investicijski banki. Pri tem bomo nudili zadružnim organizacijam pomoč pri izdelavi načrtov in celotnih elaboratov, pri najemanju kredita itd. Mnogo težje naloge so pred nami glede pospeševanja kmetijstva. Zvezni družbeni plan daje kmetijstvu v letošnjem letu določeno prednost. Vsak hektar zemlje naj bi dal več kmetijskih pridelkov. To nam nalaga skrb, da moramo sodobne agrotehnične ukrepe in metode uvajati na širšo fronto. Naš cilj je, pridobiti slehernega kmetovalca, da se bo vseh novodobnih in preizkušenih metod kmetovanja posluževal in tako pridelal več in kakovostno boljših kmetijskih proizvodov, kar bo koristilo njemu in družbi. Zato smo se odločili, da pospeševalne akcije v kmetijstvu podpremo tudi materialno. Vsakemu kmetovalcu — članu zadruge — je omogočeno, da pod ugodnimi pogoji dobi pri zadrugi tako imenovani proizvodni kredit oziroma posojilo za dobo enega leta s plačilom 5 odstotnih obresti. Tak kredit bodo člani zadruge lahko prejeli pri zadrugi, slednja pa pri Zadružni hranilnici in posojilnici v Celju za nabavo umetnih gnojil, zaščitnih sredstev, nabavo semen, za nakup sadik, za nabavo enodnevnih piščancev za jatno rejo, s tem, da bo kmet, ko bo kupil večje število piščancev, za vsakega v roku 14 mesecev zadrugi dobavil 6 do 7 jajc, za strojne usluge ter za močna krmila. Pogoj je, da bo v isti višini, kot so dobili posojila, prodali zadrugi kmetijske pridelke v svrho plačila posojila. Nadaljnji pogoj je v tem, da se vsak posojilojemalec zaveže, da bo na kredit nabavljena sredstva pravilno in strokovno uporabil. Posojila na primer ne bodo prejeli tisti, ki bi ne uporabljali zadostnih količin ali prave vrste umetnih gnojil po enoti površine. Nihče se ne bo mogel izgovarjati, da ni mogel izvršiti tega ali onega dela, ker ni imel sredstev. Sredstva so zagotovljena v obliki posojila. Treba je le dobre volje, več strokovnosti in intenzivnejšega dela zadrug. V načrtu imamo tudi zasaditev preko 100 ha plantažnih nasadov jablan, višenj, črnega ribeza in malin.

3. Kako poteka akcija kmetijskih zadrug, ki sklepajo pogodbe s svojimi člani za dvig hektarskih donosov posameznih poljedelskih kultur?

V začetku si je akcija težko utirala pot. Nekatere zadruge so samo na krajevno običajni način razglasile, da lahko prejmejo kmetje posojilo, da naj nabavijo umetni gnoj, semena itd. Le

(Nadaljevanje na 2. strani)

MRAZ JE PRITISNIL...

Zadnji teden nam je zima pokazala svoje ostre »zobe«. Pod nogami škripljo zmrzel sneg, reke in potoki se skrivajo pod ledeno ploskvijo. Poleg nevšečnosti, da mraz pritiska skozi obleko do kosti, je tu še nevarnost na zaledenelih cestah. Mavčarna v bolnišnici ima spet dela čez glavo, precej tudi zaradi nerodnosti ljudi samih in pomanjkanja previdnosti. Na sliki zamrznjena Savinja.

USPEHI IN TEŽAVE ZABUKOVŠKIH RUDARJEV

Uspehi - rezultat boljše organizacije dela

Nedavno je delavski svet zabukovških rudarjev pregledal uspehe in težave, ki so jih spremljale pri njihovem delu v minulem letu. Prav dobro so pretresli stanje in sprejeli nove delovne načrte, ki so še težavnejši od lanskih. Lanskoletni delovni uspehi niso bili majhni, saj so dosegli proizvodnjo premoga kar s 122,8%; to pa ni malo. Res je, da je temu pripomoglo obratovanje ob nedeljah in državnih praznikih. Samo v teh dneh so rudarji nakopali okoli 13% letne proizvodnje. Posebno so se rudarji izkazali v novembru in decembru, ko so nakopali ob nedeljah 6637 ton premoga. Uspeh je pripisati tudi premiranju delavcev in tehnikov, kar je dalo še večji učinek.

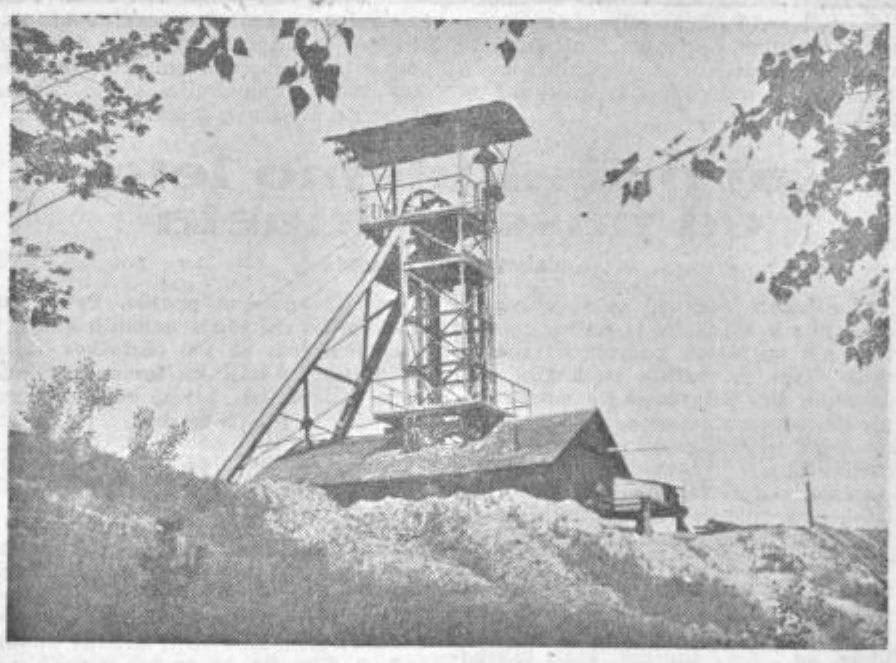

Stolp nad jaškom rudnika Zabukovca.

Proizvodnja se v zabukovškem rudniku iz leta v leto dviga, kar je razveseljivo, če pomislimo, da je ta jama ena naših najtežjih jam. Proizvodnja se je lani povečala v primerjavi s 1953. letom za 25%, v primerjavi z 1954. letom za 14,3% in v primerjavi s 1955. letom za 11%. Obenem se je zvišala tudi rudniška storitev v primerjavi z istimi leti za 12%, 4,8% in 1,5%. Delovni kolektiv je posebno pazil tudi na uporabo materiala, predvsem jamskega lesa in ga postopoma zniževal v primerjavi s prejšnjimi leti za 18%, nato za 15% in v primerjavi s 1955 letom za 10%.

To so torej delovni uspehi zabukovških rudarjev v lanskem letu. Dosegli so jih z boljšo organizacijo dela, večjo delovno disciplino ter z zavestjo rudarjev, ki so razumeli, da je treba dvigniti storilnost, če hočejo znižati stroške glavni industrijski surovini — premogu. Uspehe je bilo težko doseči, ker so jamski revirji zaradi geoloških in tektonskih prilik izredno komplicirani in je odkopavanje premoga naporno. Težave so bile zaradi tega, ker je glavnina že odkopana in bodo odkopne prilike v obrobnih predelih vedno težje in s tem tudi manjša proizvodnja. Zaradi stalne pojave metana v Zabukovci so jame nevarne, v Libojah pa predstavlja nevarnost tudi voda. Zabukovška jama je vsekakor ena od najtežjih v državi in to narekuje stalno opreznost pri delu. Iz tega razloga je tudi dotok tehničnega kadra minimalen in bo postal v bodočih letih kritičen, saj zahteva delo v tako težkih pogojih tudi večjo odgovornost.

Higiensko tehnične razmere v rudniku so nezadovoljive, nezgode pa so lani zelo narasle. Obrat v Zabukovci ima zelo staro kopalnico s potočno vodo, ki je nezdrava in je večkrat vzrok kožnih obolenj. Prostori kopalnice so pretesni in ne odgovarjajo zdravstvenim predpisom. Delavski svet je zato sklenil, da se to stanje nemudoma reši. Da bi zmanjšali nesreče, pa bodo nabavili potrebno zaščitno opremo in usposabljali zlasti mlajše rudarje s tečaji, kako se je treba varovati pri delu.

Zabukovške rudarje pa muči še eno vprašanje, o katerem se stalno pogovarjajo na sestankih in sejah. To je stanovanjsko vrašanje. Nevzdržno je zlasti za tiste, ki še vedno stanujejo v skrajno nezdravih in tesnih prostorih. Tu gredo še vedno po polževo naprej. Rudnik nima sredstev za gradnjo, nujno pa bi bilo treba rešiti 86 prošenj rudarjev, ki prosijo za stanovanja. Število stanovanj se pa zmanjšuje, saj so lani morali zaradi odkopavanja premoga pod naselje porušiti sedem hiš, kjer je stanovalo 12 rudarskih družin. Letos sicer gradijo 12 stanovanjsko hišo, vendar vse to ne bo mnogo pomagalo in je le izhod v sili.

Kljub trdemu življenju pa rudarji razumejo tudi druge potrebe. Čez mesec dni bo izročen svojemu namenu dom Svobode v Grižah, v katerega so rudarji vložili 10.200 prostovoljnih ur in precejšnja denarna sredstva. Tudi za most preko Savinje so rudarji zelo zainteresirani, zato in ga bodo pomagali skupno s kmeti spomladi graditi. Pomoč pri gradnji pa jim je obljubila tudi enota JLA iz Celja. P. K.

Potrošniški sveti - najmanj izkoriščena oblika družbenega upravljanja

Ko so na letošnjih občnih zborih SZDL analizirali delo množičnih organizacij in delo organov ljudske oblasti, so bile malodane vse postavljene komisije v zadregi, kaj naj poročajo o delu potrošniških svetov. Dejstvo je, da z malo izjemami potrošniški sveti skoro nikjer niso odigrali tiste vloge, ki bi jo morali, pa čeprav so bili v teh svetih tudi dobri in delavoljni ljudje. Glavni vzrok, da potrošniški sveti še do danes niso zaživeli, je v tem, ker so jim politične organizacije, predvsem SZDL, nudile premalo podpore — malo opore pa so potrošniški sveti našli tudi v potrošnikih samih.

Ko je bilo v Celju nedavno posvetovanje predsednikov potrošniških svetov iz vsega okraja, smo slišali zanimive primere, kako so se člani potrošniških svetov v posameznih občinah osamljeni prebijali skozi prve težave. Pri špecerijskih trgovinah so nekako še prodrli in je bila družbena kontrola več ali manj uspešna, odpravljali so napake, dosegli so kulturnejše poslovanje. Vsi poizkusi uspešne družbene kontrole pa so se izjalovili pri mesarskih podjetjih. O nepoštenem poslovanju mesnic že dolge mesece piše naš tisk — s kategorizacijo mesa se bo morda stanje nekoliko zboljšalo, vendar še vedno ostane dejstvo, da tem podjetjem tudi potrošniški sveti zelo težko pridejo do živega. Zato so tudi na nedavnem posvetovanju zastopniki sveta potrošnikov obširno razpravljali o tem vprašanju. Bili so mnenja, da bo v mesarijah uspešna družbena kontrola šele tedaj, če bodo dobili človeka, ki bo imel dovolj časa, da bo mesarja kontroliral od nakupa živine pa do prodaje mesa.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Mladina v Dobrni se uveljavlja

Mladinska organizacija v Dobrni se že pridno pripravlja za Prešernov dan, da bo na akademiji samostojno nastopila. Za kulturni teden pred 16. februarjem (krajevni praznik) tudi že nekaj pripravlja. Vodstvo mladinske organizacije pa se je zadnje čase odločilo za izdajo samostojnega lista »Glasilo mladine v Dobrni«, katerega bodo tipkali enkrat mesečno, članke pa bodo prispevali samo mladinci.

Dobrniška mladina je v dobrih dveh mesecih pokazala toliko samoiniciative in si zadala tako pestre delovne programe, da ji moremo res čestitati. To dejstvo naj vzdrami tudi ostale organizacije v Dobrni, da bodo z razumevanjm pomagale mladini in ji sledile.

Pogled po svetu

Churchilla imenujejo zadnjega zastopnika imperialne Anglije, človeka, ki je z idejami Rudyarda Kiplinga branil angleško posest v svetu. V svoji zgodovini angleško govorečih narodov, katere drugi del je izšel na njegov 82. rojstni dan, pravi ta umetnik sile, oblasti in oblastnosti: »V težkih in melanholičnih urah se lahko svobodni ljudje vedno tolažijo z naukom, ki nam ga je dala zgodovina, da se tiranija obdrži le pri slabotnih narodih.«

Človek se zamisli ob teh besedah. Ali ni v njih ošabnost in napuh predstavnika tistih, ki menijo, da imajo pravico vladati nad drugimi? Prav ta trenutek opravičujejo svoje napade na Jemen, češ da Jemen napada Veliko Britanijo. Kako naj mala, revna dežela s štirimi milijoni prebivalcev napada veledržavo, o kateri je pred kratkim Macmillan, Churchillov človek, izjavljal, da sicer ni tako bogata kakor ZDA ali SZ, da pa s Francijo in Zapadno Evropo po skupni moči ni nič manjša od njih, da je torej ali da vsaj hoče biti še vedno velesila prvega reda!

Taisti Macmillan je dejal, da je napad na Egipt upravičen in da bo to zgodovina nekoč priznala. Zato je v

Premier Macmillan

Foreignu Officeu v zunanjem ministrstvu Anglije, ostal še nadalje Edenov človek Selwyn Lloyd. Eden je moral iti le kot grešni kozel v puščavo Sinaj, politika grešne imperialistične politike pa bo do prihodnje žrtve ostala ista in enaka prejšnji, dosedanji.

Zanimivo je, da se je Macmillan usodno povezal z Zapadno Evropo, posebno s Francijo. Morebiti je to res izrečni poudarek nove politične smeri: Stran od tradicionalne »splendid isolation« sijajne osamljenosti, s katero je Anglija stoletja z Evropo in proti Evropi utrjevala svoje carstvo, zdaj pa bi ga morda le rada obdržala s pomočjo iste Evrope. Nikoli ne bi smeli pozabiti tiste besede znamenitega angleškega politika, da je imperij stvar želodca. To danes prav posebno poudarja francoska desnica, ki terja močno roko v francoskih kolonijah, češ, če bomo popuščali, bomo kmalu imeli v materni deželi izgnance iz vseh bivših kolonij. Na primer: Več kot 20.000 Francozov je v preteklem letu zapustilo Maroko: posestniki, trgovci, uradniki, poštarji, policaji, železničarji. Neodvisni Maroko jih ne rabi več. Francoska desnica vprašuje Francoze, kaj bo, če pride domov še ostalih 200.000 Francozov, ki jim Maroko za zdaj še reže kruh. Dolgoročne pogodbe so sklenili samo s kvalificiranimi strokovnjaki. To so skrbi, ki bi jih Mollet, Lacoste in desničarska Francija rada odbila za vselej z mečem in ognjem, ferro ignique, kakor je včasih nepokorna plemena krotil v Galiji Cezar. Najbolj protislovna in okorela socialistična stranka na svetu je šla celo tako daleč, da je ustanovila podružnico, ki naj bi črne francoske podložnike spreobračala k pokornosti do države, nekak politični misijon med upornimi Afričani. Kmalu bo poteklo leto, kar je Mollet obljubil, da bo »pomiril« Alžir. Stanje je danes za Pariz slabše kot februarja l. 1956.

V Egiptu Naser odločno nadaljuje svojo politiko za gospodarski razvoj Egipta in za utrditev njegove neodvisnosti. Zdaj se napoveduje nacionalizacija vseh tujih bank, ki so pravi nosilci tujega gospostva. Spet bodo najbolj prizadeti Angleži in Francozi, ki imajo tu kar devet velikih bank — krvosesov, nekaj pa je italijanskih, grških in ameriških. Tudi velike trgovske družbe in zavarovalne družbe bodo nacionalizirane, kajti te z bankami tvorijo ekonomsko bazo in metodo kapitalističnega izžemanja, lasti in oblasti nad deželo. Ali bodo »svobodni« ljudje, o katerih govori Churchill, spet prijeli za orožje?

Zanimivo je, da je invazija v Egipt dobila svoj blagoslov tudi v papeževi božični poslanici. Vatikan se je z njo postavil brez običajnega zavijanja odločno na stran agresorjev v Egiptu, na stran kontrarevolucije v Madžarski, proti položaju na Poljskem, kjer mu ne gre v račun, da je Gomulka našel modus vivendi s kardinalom Wiszinskim, skratka, proti kakršnikoli koeksistenčni politiki, ki danes v svetu edina utegne krčiti pot k začetnim in trajnim sporazumom med razprtijami v svetu. Te politike ne vodi samo Jugoslavija. Ta politika je končno osnova OZN, Kitajske, Indije in cele vrste držav, ki rabijo mir, ne samo zato, ker je sam na sebi vrednota, marveč predvsem tudi zato, da se gospodarsko razvijejo in zmagajo nad revščino.

Srednji vzhod je še vedno aktualen sleherni dan. V OZN so ugotovili, da Izrael noče poslušati odločitev tega mednarodnega foruma, da noče niti iz Gaze niti iz Akabskega zaliva. Ali si je mogoče misliti, da bi se Izrael upal biti tak, če ne bi čutil mogočne potuhe, zaradi katere se je upal čez puščavo proti Rdečemu morju, kakor da bi iskal tisto morsko stezo, po kateri ga je vodil pred davnim časom egiptovski Jožef?

Izza španske železne zavese je pretekli teden priletela novica, ki naj ta pregled zaključi. Veliki caudillo, ki sta ga pred 20 leti vstoličila Hitler in Mussolini, zdaj pa je pod pokroviteljstvom »svobodnega sveta«, vendarle ne more zatreti sleherno klico svobode: V Barceloni in Sevilli so bile hude demonstracije zoper draginjo na živilskem trgu in na tramvaju. Študentje so organizirali bojkot zoper obisk v kinu, gledališču, na stadionih, zoper časopise in zoper tramvaj. Tramvaj in bo! za svobodno Španijo!

T. O.

Kdo je zmagovalec v odbojki s cenami?

Na misel mi prihaja karikatura iz zadnje številke »Celjskega tednika«, ko poosebljena trgovina in industrija igrata odbojko s cenami, oziroma obdolžitvami za visoke cene blaga. Kdo je v tej odbojki — nešportni in nezdravi — favorit?

Industrija znižuje cene, se širijo govorice. Ta trditev do neke meje drži. Znižuje jih pa tudi trgovina. Tudi to drži. Zakaj potem cene vidno ne padajo? Zato, ker ni med industrijo in trgovino v tem oziru koordinacije, ker je iz objektivnih razlogov biti ne more. Vzemimo primer dopisa industrijskega podjetja: »Veseli nas, da Vam moremo sporočiti, da Vam bomo *odslej* dobavljali blago (to in to) po ceni, ki je od prejšnjih dobav nižja za ...« Trgovsko podjetje je takega dopisa vsekakor veselo; kajti računa lahko s povečanim prometom in zaradi tega s povišanim plačnim skladom, ki se računa v odstotku od opravljenega prometa. (A propos: trgovini so vedno ljubše nižje cene, s katerimi se doseže večji promet, kot visoke cene s prekomernim dobičkom, ki ga mora v celoti odvesti v razne proračune.) Nadaljujmo: Tovarna je torej znižala cene bodočim dobavam. Kaj pa z blagom iste tovarne, ki je v trgovini še v zalogi? »Znižati ga!« bi bil lakonski odgovor. Jasno, tako bi bilo najpravilneje. Za znižanje pa so potrebna sredstva, ki jih trgovsko podjetje, ki ima možnost zniževanja samo iz razlike med nabavno in prodajno ceno nima. In teh sredstev ni, ker dela trgovina z minimalno razliko v ceni (pribitkom, maržo). Ne preostaja drugega, kot razprodati najprej staro zalogo in šele novi znižati cene; kajti sicer trgovina utegne zaiti v izgubo, za katero bodo odgovorni uslužbenci in celoten kolektiv odgovarjali po veljavnih zakonskih predpisih. Ena od sankcij je, da mora trgovina najprej iz plačnega sklada pokriti izgubo in prejema zaradi tega vnaprej samo 80% oziroma v hujših primerih le 60% plače, dokler izgube ne krije. Delovni kolektiv trgovine naj bi torej iz svojih lastnih sredstev (bolje: iz lastnega žepa) obdaril potrošnike. Prej ali slej bo do znižanja cen, ali do zvišanja realne mezde zaradi povečanja produktivnosti prišlo; vendar, če je vse to tolikanj obravnavano vprašanje formiranja cen v *trgovini* na dnevnem redu med našimi potrošniki, bi bilo potem tudi čas pogledati kalkulacije trgovin in dokončno ugotoviti, ali trgovina pri veljavnih instrumentih res ustvarja nenormne dobičke in izplačuje previsoke plače. Kako je s tem na področju celjskega okraja?

Če si kupil lani v manufakturni trgovini blaga za 1070 din, si plačal za stroške, družbene obveznosti trgovine in plače trgovskih delavcev 70 din. Za plače je bilo izplačano v neto znesku okoli 9.80 din. Dobička trgovina ni dosegla.

Pri nakupu železnine in elektrotehničnega blaga za 1070 din je potrošnik plačal za stroške trgovine, družbene obveznosti in plače 70 din. Od tega za stroške in družbene obveznosti trgovine 44 din, za socialno zavarovanje, stanovanjski prispevek, proračunski prispevek od plač (davek na plače) 12.80 din ter za plače 11.20 din. Dobička pa je bilo za 2 din.

Pri živilih na drobno je potrošnik plačal na nabavno ceno 1000 din še 97 din, od česar je bilo porabljeno za stroške in družbene obveznosti 50 din, za socialno zavarovanje, stanovanjski prispevek in proračunski prispevek od plač 24 din ter za plače 21 din. Dobička pa je bilo 2 din.

Tudi v drugih strokah je dobiček najvišji 3 din in plače od 4.20 do 21 din.

Pri nihanju plač med 4.20 do 21 din se vsiljuje misel, da so v nekaterih strokah neprimerno boljše plačani delavci, kot v drugih. Vendar plače so odvisne od števila osebja in *prometa*. Čim manjši je promet, tem več plač odpade v procentu na eno osebo. V celjskem okraju pa znaša *povprečje* plač v trgovini 8212 din, kar je pod povprečjem za kvalificirane delavce, ki znaša 8800 din!

Če trgovine ne bi zniževale cen na račun dobička, ki bi pri prometu 20 milijard lahko znašal okoli 55 milijonov, bi vsak potrošnik plačal kot pribitek na nabavno ceno 2.80 din oziroma v odnosu na celotni v okraju opravljeni promet 284 din.

Vsi izgledi kažejo na to, da trgovina v letu 1956 na področju celjskega okraja ne bo imela dobička. Če bo temu tako, je vsak prebivalec celjskega okraja prejel zaradi znižanj med letom na račun dobička pri nakupu blaga okoli 284 din regresa.

Kdo je torej zmagovalec v odbojki s cenami? Lahko bi rekli, da niti trgovina, niti industrija; kajti pri industriji je dobiček planski instrument, od katerega je odvisno tudi pravilno izvrševanje proračunov in lahko znižuje samo iz prihrankov zaradi večje produktivnosti ali pa tudi na račun dobička, dočim trgovina dobička ne ustvarja, ker na njem ni zainteresirana. Vandar bi bilo mogoče govoriti o krivdi za visoke cene prej v industriji, kot v trgovini. To pa bi pomenilo spet proučevanje fiksnih in variabilnih stroškov ter možnosti za zniževanje enih in drugih.

Nesreča nikoli ne počiva

KAKO POVEČATI VARNOST PRED POŽARI IN POMOČ PRI ELEMENTARNIH NESREČAH

Nesreča nikoli ne počiva, škoda, ki jo povzročajo požari, poplave in druge elementarne nesreče, je vedno velika za naše gospodarstvo in se veča posebno še tedaj, če nismo izvršili preventivne mere ter usposobili ljudstvo, da organizirano prepreči požar ali drugo elementarno nesrečo.

Raztresena gospodarstva in domačije po gorskih vaseh so največkrat izpostavljene v primeru požara ali drugih elementarnih nesreč popolnemu uničenju. Gasilska društva in druge organizirane skupine za nudenje pomoči so največkrat precej oddaljene od takih zaselkov, do katerih je tudi dostop težaven in dolgotrajen, tako da pride njihova pomoč prepozno, domačini pa zaradi nepoučenosti ne storijo toliko, kolikor bi lahko.

Da bi se tudi v hribovitih vaseh in zaselkih, kjer niso dani pogoji za ustanovitev gasilskega društva, povečala požarna varnost, naj bi matična gasilska društva ustanavljala manjše gasilske skupine — trojke, katere bi se v društvu strokovno usposabljale in opremile z najnujnejšim gasilnim in rušilnim orodjem.

Matično gasilsko društvo, ki ustanovi tako gasilsko skupino, bi le-to moralo poučiti o vseh preventivnih merah, o gasilski taktiki in strategiji, o uporabi gasilskega in rušilnega orodja, s katerim bi se taka skupina opremila. Pri Obč. gasilski zvezi lahko dobijo matična društva male ročne brizgalnice, požarne kavlje, vedra, požarne metle, krampe, lopate, sekire, žage, itd. Sami domačini pa bi lahko uporabili pri gašenju požarov nahrbtne ročne, prevozne in motorne brizgalnice, ki jih uporabljajo za škropljenje sadnega drevja in vinogradov.

Okrajna gasilska zveza v Celju je v svojih trinajstih občinskih gasilskih zvezah, v katere je včlanjeno 152 društev, že ustanovila in opremila po hribovitih zaselkih 514 takih gasilskih skupin in s tem povečala požarno varnost zasebnega, zadružnega in splošno ljudskega premoženja.

Čim širši krog ljudi bo poučen o izvajanju preventivnih požarnovarnostnih mer in pripravljen nuditi dejansko pomoč pri nesrečah, tem večja bo varnost vsega premoženja, ki je osnova za boljše življenje delovnih ljudi.

Kaj pričakujemo letos od našega kmeta

(Nadaljevanje s 1. strani)

redko katere zadruge so organizirano pristopile k akciji na ta način, da so o vseh teh vprašanjih podrobno seznanile svoje člane na vaških sestankih, predavanjih itd. Šele kasnejše posredovanje Okrajne zadružne zveze in poslovnih zvez je dalo boljše rezultate. Ugotovitve bi bile predvsem naslednje: Zadrugam manjka strokovnega kadra, kar nam je praksa pokazala, da bi moral kmetijski strokovnjak obiskati sleherno kmečko gospodarstvo ter svetovati lastniku, katere agrotehnične mere je treba uvesti za izboljšanje donosnosti posestva, koliko umetnih gnojil, kake vrste, za katere kulture, kako oskrbovati sadovnjake, kje napraviti nove plantaže itd. Nadalje opažamo, da vodilni organi zadrug niso v dnevnem kontaktu s kmetovalci. Ljudje zaradi tega z marsikatero akcijo niso seznanjeni. Nadalje zadruge neorganizirano nabavljajo umetna gnojila. Prepričani smo, da bo potrošnja umetnih gnojil v letošnjem letu za 100 odstotkov višja, kakor lani. Akcije na terenu potekajo sedaj zadovoljivo, ker so poslovne zveze temeljito prijele za delo.

4. Kako bodo zadruge vplivale na kmetijsko proizvodnjo in nadaljnjo socializacijo vasi?

Z boljšo organizacijo dela, s pridobivanjem novega strokovnega kadra, predvsem pa z večjo agilnostjo upravnih odborov, pospeševalnih odsekov, odborov žena zadružnic, aktivov mladih zadružnikov itd. bo možno v večji meri zainteresirati vse kmetovalce za boljšo in večjo proizvodnjo. Zadruge in poslovne zveze pa bodo morale omogočiti, da bo možno vse za tržišče sposobne kmetijske pridelke odkupiti, predelati in tako ustvarjati tudi določena materialna sredstva za zadruge same. Na ta način bo s povečanimi osnovnimi sredstvi za proizvodnjo lahko zadruga pomagala kmetu pri njegovi proizvodnji, boljšemu načinu obdelave ter naprednejšemu kmetovanju sploh.

5. Kakšno izboljšanje je pričakovati od kmetijstva v celjskem okraju, zlasti glede boljše in izdatnejše preskrbe s kmetijskimi pridelki mest in industrijskih središč, kot so Celje in Velenje?

Večja proizvodnja bo sama po sebi nudila boljše pogoje za preskrbo omenjenih tržišč. Zadruge v omenjenih središčih in okolici bodo morale omogočiti večjo proizvodnjo zelenjave. Poskrbeti bo treba za primerna skladišča in prodajalne kmetijskih pridelkov. Omogočiti je treba nadalje, da se bodo ti centri redno oskrbovali z nekaterimi artikli, ki jih danes na tržiščih skoraj ni. Mislim predvsem na ribe, perutnino, zgodno zelenjavo itd. Potrebno bi bilo na posestvih Šalek, Lava in Medlog urediti tople grede v svrho pridelovanja zgodnje zelenjave. Tu je še več problemov, ki jih ne bodo mogle rešiti samo zadruge, temveč je potrebna tako materialna, kakor tudi organizacijska pomoč pristojnih občinskih faktorjev.

Pred vrati nekaterih organizacij ZK

— Vidiš, Pepe, meni je že učitelj rekel, da sem se prepozno rodil. —

Pred sprejemanjem novih tarifnih pravilnikov

Gospodarske organizacije se nahajajo pred važno nalogo pripravljanja novih tarifnih pravilnikov v skladu povečanja tarifnih postavk, ki jih predvideva letošnji družbeni plan. Zato že sedaj postavljajo v delovnih kolektivih vprašanja, kako razdeliti sredstva za povečanje.

Že samo dejstvo, da bodo podjetja razpolagala z večjimi sredstvi za plače delavcev, narekuje potrebo za izmenjavo dosedanjih tarifnih pravilnikov. Kajti ob priliki uvajanja predvidenega povečanja bo treba popraviti nepravilnosti, ki so obstajale v odnosu nagrajevanja posameznih delavcev. Napačno bi bilo, če bi kolektivi sedaj linearno povečali tarifne postavke za 5 odnosno za 10 odstotkov. Taka težnja je v nasprotju s sistemom delavskega samoupravljanja in ne bi koristila utrjevanju pravilnih odnosov v kolektivu. So primeri, da so posamezni delavci slabše plačani kot zaslužijo. Doslej ni bilo možno to popraviti. Sedaj, ko se plačni skladi povečavajo, bodo podjetja te pomanjkljivosti lahko popravila.

Postavlja se vprašanje, kako razdeliti predvideno povečanje. Na nekaterih sestankih najvišjih sindikalnih forumov je bilo podčrtano mnenje, da je treba pri povečanju tarifnih postavk prvenstveno upoštevati kvalificirane in visoko kvalificirane delavce, ki so bili doslej slabše plačani. Predvsem se poudarja vloga srednjetehničnega kadra, vodij pogona in tehničarjev, od katerih je v glavnem in v največji meri odvisna proizvodnja. Zaradi tega merodajni smatrajo, da bi naj maksimalnega povečanja bili deležni prav delavci te kategorije, kajti vse dosedanje analize so pokazale, da je ta kategorija delavcev bila doslej zapostavljena. Prav tako je bilo poudarjeno, da za sedaj ni treba povečavati razponov med najnižjimi in najvišjimi kategorijami odnosno med nekvalificiranimi delavci in visoko kvalificiranimi strokovnjaki in inženirji.

V nekaterih podjetjih se bo morda pokazala potreba, da se tarifne postavke linearno povečajo. To ne bo napačno, če so pri posameznih delavcih ali grupah delavcev, predvsem pri nekvalificiranih in polkvalificiranih odnosi med posameznimi delovnimi mesti po mnenju gospodarske organizacije usklajeni. Odnosi tarifnih postavk pri kvalificiranih in visoko kvalificiranih delavcih s srednjo in fakultetno izobrazbo pa nikakor niso urejeni. Zato bo normalno, da se prvenstveno čim bolj pravično uredi njihovo nagrajevanje.

V zvezi s sprejemanjem novih tarifnih pravilnikov se postavlja vprašanje dosedanjih dodatnih tarifnih postavk. Uveljavilo se je splošno mnenje, da je treba dodatne tarifne postavke ukiniti ter jih vključiti v normalne tarifne postavke. Za odrejevanje novih tarifnih postavk se ne more predpisati nekih šablon. Vendar pa je pri tem treba upoštevati n. pr. kraj, kjer se posamezno podjetje nahaja, industrijsko vejo ter pogoje dela, ki niso za vse delavce enaki.

Sprejemanje novih tarifnih pravilnikov zahteva delikatno in odgovorno delo. To delo bodo morali izvršiti prvenstveno delovni kolektivi in nato merodajni organi ljudskih odborov, ki bodo overili tarifne pravilnike. Zaradi tega se kaže potreba, da bi ljudski odbori okrepili svoj aparat, da bi lahko pravočasno potrdili vse predložene tarifne pravilnike.

Branislav Petrovič

Preobširen dnevni red hromi delo delavskega sveta

Kljub temu, da je v štorski železarni delavsko upravljanje dokaj razvito in vsebinsko še kar bogato, so vendar v teh organih vidne tudi pomanjkljivosti, ki jih bo treba čimprej odpraviti. Tako stanje je nedavno ugotovila sedemčlanska komisija, ki jo sestavljajo člani sindikalne podružnice in člani delavskega sveta. Ta komisija spremlja delo delavskega sveta in upravnega odbora ter nudi predloge in nasvete organom delavskega samoupravljanja.

Komisija je ugotovila v delu delavskega sveta več pomanjkljivosti, ki hromijo delo tega organa. Zasedanja sklicujejo preredko, dnevni redi pa so preobširni. Prav bi bilo, da bi delavski svet zasedal vsaj enkrat na mesec. Poročila naj bi bila sestavljena tako, da bi bila razumljiva povprečno izobraženemu članu in pred zasedanjem dostavljena članom, da bi jih le-ti lahko pravočasno proučili, se medsebojno o posameznih vprašanjih posvetovali in tako zavzeli na zasedanju pravilna stališča. Le tako je pričakovati živahnejšo razpravo in pravilne zaključke, člani bodo pa v potankosti seznanjeni s problematiko svojega obrata in železarne. Na zasedanjih naj bi poročale tudi posamezne komisije delavskega sveta.

Tudi udeležba na zasedanjih je bila doslej dokaj slaba. Predvsem bi morala uprava podjetja omogočiti članom delavskega sveta, ki so v času zasedanja v službi, udeležbo na sejah. Vodstvo delavskega sveta bi moralo bolj skrbeti za politično, ideološko ter gospodarsko vzgojo svojih članov. Predvsem bi morali za člane delavskega sveta prirediti razna predavanja iz gospodarstva, ki bi bila obvezna. Člane delavskega sveta, ki ne obiskujejo zasedanj, bi morali volivci klicati na odgovornost, obravnavano snov na sejah pa bi morali člani delavskega sveta prenašati na ostale delavce.

Tudi dimnikarska služba je zelo odgovorna

Nedavno je bil v Celju sestanek dimnikarskih mojstrov, na katerem so obravnavali probleme dimnikarske obrti na področju celjskega okraja.

Zaradi malomarnega in nedoslednega izvrševanja dimnikarske službe je bilo v preteklem letu v našem okraju 20 odstotkov več požarov kot pa v letu 1955. Iz tega sledi, da je dimnikarska služba zelo odgovorna z ozirom na požarno varnostne predpise.

Dimnikarjevo delo pa večkrat ovirajo tudi posamezne stranke, ki se branijo ometanja in čiščenja. Zgodi se, da dimnikarja odženo ali pa celo fizično napadejo. Res pa je tudi, da dimnikarji dostikrat prihajajo na čiščenje kurilnih naprav v nepravem času, ko gospodinje kurijo. Razume se, da bodo v takem primeru zavrnile dimnikarja, le-ti pa si mnogokrat v takih primerih neupravičeno zaračunajo 50 odstotno tarifo zaslužka.

Sicer pa je ometanje dimnikov na območju našega okraja še kar zadovoljivo, razen v nekaterih občinah (Šmarje pri Jelšah, Vojnik), kjer dimnikarski mojstri zanemarjajo svojo službeno dolžnost.

Žal pa so tudi primeri, da v bolj oddaljenih vaseh dimnikarji ometajo dimnike komaj vsako drugo leto, ali pa še to ne.

S tem, da dimnikar omete dimnik in očisti kurilne naprave pa njegovo delo še ni končano. Predvsem so dimnikarji poklicani in odgovorni za to, da opravljajo splošni nadzor nad vsemi kurilnimi in drugimi napravami, ki bi lahko škodovale požarni varnosti. Vse premalo se dimnikarji zavedajo te svoje dolžnosti. Predvsem bi moral dimnikar skrbeti za to, da je poskrbljeno za zadostno požarno varnost pri poslopjih, ki so krita s slamo. Vse lesene konstrukcije morajo biti od dimnika oddaljene najmanj 15 cm, tla okrog dimnika, pa tlakovana. Vsa navlaka na podstrešju, zlasti okrog dimnikov, mora biti odstranjena najmanj 1 m od dimnikov. Novogradnje bi moral dimnikar kontrolirati že ob sami gradnji ter svetovati ob gradnji dimnih odvodov.

Nekateri hišni posestniki upoštevajo opozorila dimnikarjev, večina pa se za to niti ne zmeni, kar ima za posledico pogoste požare. Take primere dimnikarji prijavljajo občinskim LO, le-ti pa v večina primerih ne ukrepajo dovolj energično, da bi se pomanjkljivosti takoj odpravile.

Kot smo že omenili, nekateri mojstri nimajo organiziranega dela na terenu in tako ostanejo gotovi predeli neočiščeni tudi vse leto. To pomanjkljivost bo treba nujno odpraviti. Dimnikar mora čistiti kurilne naprave redno vsak mesec — če pa že to ni mogoče, pa vsaj štirikrat letno.

Ker dimnikarsko službo na območju našega okraja opravljajo zgolj zasebni dimnikarski mojstri, so na sestanku dimnikarskih mojstrov razpravljali tudi o tem, da bi kazalo pristopiti k ustanavljanju socialističnih dimnikarskih podjetij. Vsi pogoji za ustanovitev takega podjetja so podani prav v našem mestu, pozneje pa bi jih lahko organizirale tudi ostale občine.

Srečanje v trgovini

Rumena tabla za ovinkom napoveduje, da je za bregom Podčetrtek. Slišal sem že o njem in si predstavljal večje naselje, toda okrog širokega križišča sem zagledal le tri večje hiše. Prva je gostilna »Pri Strahu«. Opazil sem nekaj možakarjev, ki so metali karte in se smejali pri polnih kozarcih nekakšnega rdečega vina. Druga hiša je podobna zapuščeni trgovini, kjer je dvoje zaprtih z rjavo pločevino okovanih vrat. Pri tehtnici se cesta deli na štiri krake. Precej začudeno sem se slednjič ozrl še proti tretji nekoliko oddaljeni stavbi, ki je čedna, svetla, s prijetnim balkončkom. Razbral sem, da je to kmetijska zadruga. Prislonil sem kolo ob rampo pred trgovino in vstopil, da koga povprašam o trgu. Majhna deklica je kupovala bonbončke, ob pultu je slonel mladenič s karirasto srajco, ki je dvoril brkki prodajalki. Pozdravil sem in že je nekako priučeno vprašala: »Želite, prosim!« Kaj neki si naj poželim? Vzel sem zavojček bonbončkov.

S cekrom, ki je bil skoraj večji od nje, je stopila k pultu deklica. Bledo kostanjeve lase je imela

razpuščene in obledela pentlja ji je povezovala skromen čop nad ušesom. Bledikasta je bila in slabotna. Vzela je iz cekra stekleničico in šepetaje zaprosila: »Mama so rekli, da daste pol »firklca« olja, pol kile soli, pa za tri kovače cukra!« Presunilo me je. Kar pozabil sem na ljubko prodajalko in stopil iz trgovine. Nisem mogel doumeti, da nekdo na ta način kupuje tisto najosnovnejše. To je vendar višek siromaštva. Nemogoče!

Sirotna deklica je stopila mimo in komaj sem ujel plah pozdrav, ki je dihnil preko njenih bledih usten. Rrjave oči so bile globoko vrdrte in široko razprte. »Punčka«, sem prijazno poklical, »kako, da si kupila tako malo?« Tisti hip sem obžaloval, da sem jo tako nevljudno ogovoril. V bleda lica ji je planila kri, da so zagorela in glavo je sklonila še niže na prsa. Stopila je hitreje, kot bi hotela zbežati. Pristopil sem in ji ponudil bonbone. »Nikar se ne boj. Vzemi! Ali še hodiš v šolo?« Pogledala me je krotko in hitro sklonila glavo, vzela bonbon ter v zadregi jecljala: »Hvala! V peti razred.« »Pa se dobro učiš? Si pridna?« Pomolčala je, potem pa, kot bi se sprostila: »Še kar, le zvezkov in knjig nimam.« Spet je zardela in hotela sramežljivo oditi. »Kako pa to? Kaj ti ata ne kupi?« sem jo zaustavil. »Nimajo denarja, ker ...« in beseda se ji je zataknila v grlu, usta so ji vztrepetala in izpod vek ji je spolzela prozorna solza, ker vse zapijejo.« Zdaj je zahlipala, da so ji ramena trzala v sunkovitih krčih in so se ji bočila prsa, na katerih se je kot nežen marjetičin popek komaj mehko zaznavalo brstenje kalečega deklištva. Trenutno ji nisem vedel kaj poreči, da bi jo potolažil. V roko sem ji stisnil vse bonbone in nekako pridigarsko vsiljeval: »Na, vzemi in se posladkaj! Vse bo dobro, samo v šoli moraš biti pridna, da boš dosti znala.«

Skozi solze se je nasmehnila, vzela zavojček in odšla. Stopicala je naglo in drobne noge so se ji vdirale v snegu, po katerem se je zdaj pa zdaj povlekel tudi zadnji del slamnatega cekra.

Sotelsky

Ribežl, Rajh in Spirovski — najboljši celjski šoferji

SO DOBILI VISOKA ODLKOVANJA TOVARNE »TAM«

Pred dnevi je bila v Celju mala, toda pomembna svečanost. Zastopniki Tovarne avtomobilov iz Maribora so po sklepu upravnega odbora tovarne izročili trem najboljšim šoferjem v našem mestu visoka priznanja in darila. To je bil edinstveni primer, da so v enem mestu dobili taka priznanja kar trije šoferji.

Vsi trije šoferji so vozili kamione tipa »Pionir« in dosegli z njimi visoko kilometražo brez večjih popravil. Prvi med njimi je Franc Ribežl iz podjetja »Graditelj« Celje, ki je s vojim vozilom prevozil 135.000 km brez večjih popravil. Prejel je zlato priznanje. Drugi je Franc Rajh, šofer pri Gozdnem gospodarstvu Celje. Prevozil je »Pionirja« 82.500 km brez popravil. Dobil je srebrno priznanje kot Blaž Spirovski od podjetja »Mleko«, ki je prevozil 81.000 km brez večjih popravil. Vsi trije so dobili tudi diplome in dragocene zapestne ure.

Kot vidimo, so vsi trije šoferji opravljali vožnje pod zelo težkimi pogoji (gradbena dejavnost, terenske vožnje in gozdne poti), toda uspeli so očuvati svoja vozila ter tako dosegli tak uspeh. S tem pa niso samo dokazali, da so dobri vozniki in da znajo čuvati družbeno imetje. Dokazali so tudi, da so vozila domače proizvodnje enakovredna uvoženim, da so vzdržljiva in dobra — seveda če so v rokah ljudi, ki znajo z njimi ravnati.

Vsi trije odlikovanci so dobili priznanje tudi od prometnega odseka kot zelo disciplinirani vozniki, ki niso imeli nobenih prekrškov.

Vsi navzoči so priporočili odlikovancem, da bi v združenju šoferjev in avtomehanikov prenašali iskušnje na svoje sotovariše, ker bo to v njihovo osebno korist, predvsem pa v korist skupnosti.

Odlikovani šoferji po prejemu diplom in nagrad. Od leve proti desni: Franc Ribežl, Franc Rajh in Blaž Spirovski.

Letni konferenci LMS v Konjicah

Pred kratkim sta imeli letne konference mladinski organizaciji v tovarni KONUS in Lesnem obratu. Delo obeh organizacij je bilo dokaj uspešno, saj sta vključili v aktivno delo večino mladih ljudi, ki so zaposleni v teh dveh podjetjih. V tovarni usnja je mladinska organizacija pripravila za svoje člane tudi več predavanj o delavskem upravljanju.

Zima, zima bela . . .

Naj bo še tako huda, zima je otrokom vedno dobrodošla. Na smučah, sankah, drsalkah, pa tudi kar s čevlji in če ne gre drugače na šolski aktovki ... samo da naglo drči po bregu navzdol. Doma bodo sicer hudi, ko se bodo beli in razgreti vrnili ... Toda, povejte če je bilo včasih kaj drugače?

Zelo koristna izmenjava mnenj

POSVETOVANJE O DELU HIŠNIH SVETOV IN STANOVANJSKIH SKUPNOSTI

Pod vodstvom poslanca Staneta Sotlarja je bila v torek dopoldne razširjena seja komisije za družbeno upravljanje pri Okrajnem odboru Socialistične zveze v Celju. Razen članov komisije so se posvetovanja udeležili tudi nekateri predsedniki svetov stanovanjskih skupnosti pri občinah v celjskem okraju.

Po analizi dela in problemov hišnih svetov in sveta stanovanjske skupnosti v Celju, ki jo je podal tov. Čevnik, se je razvila precej živahna razprava, v kateri se je sicer videlo, da so se ti organi družbenega upravljanja že precej uveljavili, da pa bodo morale predvsem organizacije Socialistične zveze in zlasti še komisije za družbeno upravljanje pri občinskih odborih SZDL posvetiti še veliko več skrbi za boljše delo hišnih svetov in svetov stanovanjskih skupnosti. Razprava je nadalje pokazala, da naletijo ti organi na največje težave prav tam, kjer gre za popravila in vzdrževanja starih stanovanjskih hiš.

Na posvetovanju so tudi priporočili, da naj bi pri stanovanjskih upravah, oziroma pri občinah ustanavljali remontne obrtne delavnice, ki bi naj bile oproščene nekaterih družbenih dajatev samo zato, da bi lahko usluge ceneje izvrševale. Sprejet pa je bil še priporočilni sklep, da naj se razdeljevanje stanovanj loči od stanovanjskih uprav in prenese na pristojni upravni organ.

Prvo posvetovanje s predstavniki hišnih svetov, oziroma svetov stanovanjskih skupnosti je pokazalo, da je takšna izmenjava mnenj zelo koristna, zato so tudi sprejeli odločitev, da bo okrajna komisija za družbeno upravljanje sklicevala podobne sestanke najmanj dvakrat v letu.

OBČNI ZBOR NA DOLGEM POLJU

Premalo zborov volivcev

Pred dnevi je bil v dvorani AD Kladivar občni zbor terenske organizacije SZDL za Dolgo polje. Delo terenske organizacije SZDL se je v preteklem letu v glavnem razvijalo v petih komisijah, od katerih je imela največ uspeha komisija za mladino. Tako je pod okriljem te komisije delal pionirski šahovski krožek, ustanovljen je bil vod strelcev, ki se je pozneje priključil strelski družini »Branko Ivanuš«, ustanovljeni so bili trije vodi taborniške organizacije in končno, na pobudo mladih tabornikov je znova zaživel tudi lutkovni oder.

V precej živahni razpravi je bilo načetih več problemov in med temi je bila izrečena tudi kritična beseda na račun zborov volivcev. Lani je bil na Dolgem polju le en sam zbor volivcev in še ta je potekal v glavnem tako, da so bili volivci na njem seznanjeni z odločitvami občinskega ljudskega odbora o načrtu predvidene dejavnosti. Člani SZDL se s takim odnosom občinskega ljudskega odbora do svojih volivcev ne strinjajo in to ne samo v pogledu števila zborov volivcev, temveč tudi glede načina razpravljanja. Po njihovem mnenju naj bi bili zbori volivcev sklicani prej, preden občinski ljudski odbor sploh preide na planiranje komunalne in gospodarske dejavnosti. Če bi se uveljavil takšen način dela, potem bi tudi želje volivcev in potrebe terenov prišle dosti bolj do veljave, kot pa pridejo sicer.

Na področju občine Žalec so znižali cene mesu

V ponedeljek je bilo pri Občinskem ljudskem odboru v Žalcu posvetovanje vseh poslovodij mesarskih obratov s področja občine Žalec. Na podlagi analiz, ki so bile izdelane za mesarije v Grižah, Polzeli in Žalcu so ugotovili, da bi se cene mesu lahko občutno znižale. Tako bi se cene govejemu mesu v Polzeli lahko znižale od dosedanjih 200 din za 1 kg na 170 din. Isto velja za mesnico Griže.

Iz razprave je bilo posneti, da nekateri poslovodje mesnic zagovarjajo stare cene, češ da je treba imeti rezervo za slabše čase. Po daljšem posvetovanju so se zedinili, da bodo prodajali dve vrsti mesa, in sicer prvo vrsto po 200 din, drugo pa po 180 din. Organi občine bodo nadalje spremljali njihove kalkulacije in če bodo ugotovili, da je možno ponovno znižanje, bodo cene še znižali.

Ugotovljeno je bilo tudi, da večina mesnic nima predpisanih cenikov. Nadalje je bilo ugotovljeno, da potrošniški sveti premalo bdijo nad delom mesnic, kar bo v bodoče nujno potrebno.

Občni zbor bodo morali ponoviti

Minulo nedeljo je bil v Čretu občni zbor Socialistične zveze delovnega ljudstva. Toda kljub osebnim vabilom, razdeljenimi med člani, ki jih je v Čretu nad 400, je bila udeležba tako slaba, da niti po enournem čakanju na zamudnike občni zbor ni bil sklepčen. Zavedni člani so upravičeno godrnjali, ker bodo zaradi nezavednih članov morali priti še enkrat na občni zbor. Takih nezavednih članov SZDL ima Čret malo preveč. To se je pokazalo tudi na nedavnem občnem zboru Zveze borcev, ki so ga prav tako morali ponavljati.

Nekaterim članom SZDL baje ni bilo prav, ker je bil občni zbor sklican na nedeljo. Toda odborniki so menili, da bo pač v nedeljo dopoldne najmanj zadržkov, ki jih imajo Čretljani ob takih prilikah vse preveč. V poletnem času imajo preveč drugih opravkov, pozimi jih pa zebe. Smešno! Kakor da Čretljani ne bi imeli nikakih skupnih vprašanj: gospodarskih, komunalnih, socialnih in drugih. Venomer ponavljajo vedno iste zahteve, toda na sestanke, občne zbore, zbore volivcev ne hodijo.

Ponovni občni zbor bo v nedeljo, dne 26. t. m. ob 9 dopoldne v dvorani Doma SZDL v Zavodni. Popravimo napako in napolnimo dvorano do zadnjega kotička.

Potrošniški sveti - najmanj izkoriščena oblika družbenega upravljanja

(Nadaljevanje s 1. strani)

Zastopnik sveta potrošnikov iz Žalca je poročal, da se potrošniki v Žalcu malo zanimajo za potrošniške svete, čeprav vedo za vogalom marsikaj povedati o nepravilnostih v trgovini. Potrošniški svet je šel potrošnikom celo tako daleč nasproti, da je postavil skrinjico za razne pripombe, kamor bi lahko nepodpisan potrošnik vlagal svoje pripombe. Tudi tega se potrošniki niso hoteli poslužiti.

V Preboldu se člani potrošniškega sveta, ki so z veliko vnemo zagrabili za delo, jeze, da na svoje pripombe, ki so jih signalizirali na pristojna mesta, niso dobili odgovora in se tako tudi nedostatki niso odpravili. Če pa potrošniki vidijo, da člani potrošniškega sveta nimajo uspeha v intervencijah, pa tudi sami izgubijo interes za sodelovanje. Vendar je potrošniški svet tu dovolj energičen in se bo za odpravo nedostatkov boril še dalje. Tako so sklenili, da bodo v kratkem sklicali zbor potrošnikov, kjer hočejo povedati, da se ne strinjajo samo z eno mesnico v Preboldu, ki monopolistično izkorišča potrošnike. Ne samo za Prebold, tudi za druge kraje so na posvetovanje predlagali, naj bi imeli povsod, kjer je le mogoče, po dve mesnici, da bi tako bila ustvarjena zdrava in poštena konkurenca med dvema obratoma.

V Štorah izgleda, da bi potrošniški svet lahko zelo uspešno reševal svoje naloge, če bi našel zadostno zaslombo pri potrošnikih samih. Potrošniški svet obstaja že leto dni — in moramo priznati, da je v tem času dosegel kar lepe uspehe. Kontrolo vodijo nad mesnicami, pekarno in zadrugo. Pri trgovini so postavili več komisij, ki so pregledale zelo zanemarjena skladišča. Prav tako so komisije pregledale tudi varnostne naprave (ključavnice itd.). V pekarni so kontrolirali težo kruha (ki je bil vedno za nekaj dekagramov lažji od predpisane teže), higienske prilike in način poslovanja s strankami.

Potrošniški svet v Slovenskih Konjicah se ne spušča v problematiko. Stanje je tam precej kritično in bi bilo nujno reorganizirati celotno trgovsko mrežo. Težko je v trgovini opozarjati na napake (ki jih ni malo), če je predsednik potrošniškega sveta vodja trgovskega podjetja in hkrati ugleden funkcionar. Marsikaj ni prav, pravijo člani sveta sami — mešane trgovine bi bilo treba specializirati, za kar so dani vsi pogoji, zboljšati bi bilo treba celotno trgovsko poslovanje in doseči kulturnejšo postrežbo. Problemov je dovolj, izhodov za odstranitev napak tudi — le poguma in odločnosti manjka.

V Šoštanju imajo tri potrošniške svete, in to samo za trgovine. Zato trgovskemu poslovanju in postrežbi na sploh v Šoštanju ni kaj očitati. Člani sveta so v stalnem kontaktu s trgovskim podjetjem in pregledujejo zaloge, skladišča, inventure. Toda tam, kjer je družbena kontrola najbolj potrebna — v mesnici — potrošniškega sveta niso postavili.

Iz vsega, kar so poročali posamezni predsedniki oziroma zastopniki potrošniških svetov celjskega okraja, se da sklepati, da je dobre volje za odpravo pomanjkljivosti povsod dovolj in da bi v SZDL in v posameznih inšpekcijah potrošniški sveti lahko uspešno delali, če bi imeli več zaslombe v potrošnikih, (trgovski, sanitarni). Zato pa je čas, da se vsebina dela potrošniških svetov poglobi in da tudi v trgovini od družbene kontrole preidemo na družbeno upravljanje.

Kulturni obzornik

Z LETNIH SKUPŠČIN SVETOV „SVOBOD“ IN PROSVETNIH DRUŠTEV

Sveti Svobod, prosvetna društva - podali obračun

Izmed šestnajstih je štirinajst društev v celjski občini brez lastne strehe

To je bila ena izmed glavnih ugotovitev, ki sicer ni nova, na redni letni skupščini Sveta »Svobod« in prosvetnih društev v celjski občini. Ta ugotovitev pa je temeljni vzrok, da društva na področju celjske občine niso dosegla še večjih uspehov, da spričo gostote naseljenosti nimajo večjega števila članstva in da je delovanje prosvetnih društev manjše, ko bi ga za tretje mesto v Sloveniji pričakovali.

Na skupščini so razpravljali o delu društev celjske občine v preteklem letu in ugotovili, da je bilo delo plodno v vseh društvih, nekoliko manj pa v Medlogu in Škofji vasi, ki tudi na skupščino nista poslali svojih zastopnikov. Tudi v Celju so govorili o tem, da društva izven mestnega središče še niso dosegla potrebne širine dejavnosti in da izobraževalno delo še ni razgibano. Šole za odrasle imajo doslej le v Celju in Štorah. Za izobraževanje zelo dobro skrbi Ljudska univerza, ki je letos osvojila nove oblike dela s tem da je zainteresirala celotna podjetja za kolektiven vstop v Ljudsko univerzo, ter si s tem zagotovila večji krog slušateljev.

V Celju so dobro napredovale pevske in glasbene sekcije, obilo uspehov beležijo odseki srednjih šol v okviru »Svobod«, dramski odseki v Zagradu, Štorah, Trnovljah in Kompolah, zadnje čase tudi v Celju in pa obe glasbeni šoli pri »Svobodi« in društvu »France Prešeren«. Knjižnic je v občini 9, od teh dve večji, ena v Celju druga v Štorah, medtem ko so druge v težavah, ker nimajo sredstev za nove knjige, krog čitateljev pa se zaradi premajhne izbire vedno bolj krči.

Sicer pa so si bili edini, da so uspehi društev in odsekov spričo težav, ki jih srečujejo, še itak zadovoljivi. V celjski občini ni nobenega društva, razen »Svobode« v Štorah, ki bi imelo lastno streho, še manj: tisti prostori, v katerih gostujejo so premajhni, ali pa tudi teh ni. Pod sedanjimi pogoji obstoječi odseki le s težavo delujejo, da pa bi se društva številčno razmahnila, spričo teh okolnosti ni mogoče misliti, čeprav bi bilo to potrebno.

Na skupščini so sprejeli vrsto sklepov. Poleg naloge, ki naj jo novoizvoljeni svet v pogledu prostorov resno zagrabi, so sklenili tudi, da poživijo prizadevanje za čim širše izobraževalno delo in nudijo Ljudski univerzi vso pomoč, kulturnoumetniško delovanje pa usmerijo predvsem v kvaliteto.

PRETESNA SUKNJA

Najbrž je naslov nekoliko čuden za razpravljanje o delu »Svobod« in prosvetnih društev v našem okraju, je pa primeren. Na vseh skupščinah občinskih svetov »Svobod« in prosvetnih društev, ki se odvijajo te dni po okraju, prevladuje ena izmed poglavitnih ugotovitev, da je v večini društev okvir dejavnosti preozek. Dejavnost teh društev je pretesna za potrebe delovnih ljudi in njih pričakovanja od teh prosvetnih organizacij. Le malo je izjem, da bi društva, ki delujejo izven važnejših kulturnih in industrijskih središč, prestopila meje dejavnosti raznih prosvetnih skupin iz preteklosti. Društva so svojo dejavnost preveč omejila. Ponekod se ukvarjajo samo s petjem, drugje zgolj z dramatskimi poizkusi, drugje spet z godbami itd. Čista amatersko-umetniška dejavnost pa ni namen niti glavni cilj prosvetnih in kulturnih društev v današnjem času. Kjer so ostali le pri teh zvrsteh delovanja, so ostali na zastarelem nivoju prosvetnega življenja, od katerega ni ravno največ koristi. Zakaj?

Zato, ker je razvoj družbenega, predvsem pa gospodarskega življenja pri nas tako močno razgibal množice, da je nemogoče soditi taka društva, ki ne najdejo vzporedne poti, za uspešna. Nihče ne bo nikoli imel želje, da bi podcenjeval vrednosti čistega kulturnega delovanja, trdimo pa lahko, da ljudje sami danes čutijo, da je samo ta, enostransko umerjena dejavnost društev postala odločno preozka.

Na skupščinah svetov »Svobod« in prosvetnih društev so vedno znova morali ugotoviti, da je skrb za izobraževanje delovnih ljudi prešibka. To pa je področje, ki bi mu morala društva posvetiti največ pozornosti. Za to delo bo treba veliko več naporov, več iznajdljivosti, in prizadevnosti, kajti veselje do petja, igranja, nastopanja itd., je v ljudeh že dokaj razgibano. Na teh področjih so oblike že ustaljene, medtem ko na najvažnejšem področju, vzgoji in izobraževanju, še nimajo kdo ve kako velikih izkušenj.

Če pogledamo v preteklost, so bila prosvetna društva vedno steber napredka in tudi najbolj uspešno propagandno sredstvo sleherne organizacije, ki jih je ustanavljala. Taka društva so bila vodnik v časih prebujanja slovenske nacionalne zavesti, pozneje središče razvoja naprednih idej za zmago delavskega razreda. Tako vlogo morajo imeti tudi danes. Biti morajo središče vsega dogajanja in vodnik k vedno večjim uspehom v razvoju socializma pri nas.

Ne rečem, da ni pomembno, če so nekje odigrali toliko in toliko iger, če so pevski zbori imeli vrsto uspelih nastopov, če so godbe tekmovale itd. To je bilo in bo ostalo važno in pomembno. Toda ne smemo pozabiti, da razvoj danes zahteva od nas veliko več, da zahteva znanje, razgledanost in prožnost duha — te pa našim ljudem z uspehom lahko nudijo naša prosvetna društva in »Svobode«.

Kot sem že omenil, skrb in prizadevnost za izobraževanje je premajhna. Čim bolj je kje potrebna, tem manjša je. V mestih in industrijskih središčih je mnogo več pogojev za spontano izobraževanje, veliko manj na podeželju in manjših krajih. Poleg tega v oddaljenejših krajih ni potrebnega sodelovanja. Na primer: Kmetijska zadruge deluje.o v tej smeri preko svojil kulturno prosvetnih odsekov, mladina si prizadeva zase, gasilska društva so tudi zaprta preveč v svoj krog, prosvetni delavci ne najdejo poti do ljudi ali pa narobe. To razbija že itak slabotne sile na podeželju. Če je kje, potem je ravno v teh krajih potrebna združitev sil in tesno sodelovanje. Celje si lahko privošči delitev sil. Če tu deluje Komorni zbor in teži k vrhunskim uspehom, deluje tudi Ljudska univerza in to uspešno, deluje pa tudi šola za odrasle. V Celju je ljudi dovolj, tako teh, ki vodijo razne sekcije, tako onih, ki v njih sodelujejo.

Ob koncu je treba nekaj priznati. To, da so skoraj povsod sami opazili praznine v svojem delu, je že velik uspeh. Težje bo tam, kjer tega še niso ugotovili. Tam, kjer vedo, da bo treba skrb za izobraževanje povečati, da bo treba združiti vse sile, da bo treba razširiti dejavnost društev, tam so že na poti, da to storijo. In čim prej bodo to storili, toliko hitreje bodo naša prosvetna društva podeseterila pomen in vlogo svojega delovanja. J. K.

V bodoče več skrbi za izobraževanje v laški občini

Na nedavni skupščini Občinskega sveta »Svobod« in prosvetnih društev v Laškem so poleg številnih uspehov ugotovili tudi vrsto slabosti. Predvsem so ugotovili, da izobraževalno delo ni bilo najboljše, čeprav si je svet s pomočjo izobraževalne komisije zelo prizadeval. Bilo je premalo pomoči občinskega sindikalnega sveta, sindikalnih podružnic in političnih forumov, zato tudi niso uspeli ustanoviti šole za odrasle. Sklenili so, da morajo to storiti letos do jeseni.

Delo ljudskih univerz se razvija samo v Laškem, v rudniku in Rimskih Toplicah, medtem ko v šestih društvih te sekcije nimajo. Predavanj sicer niso imeli veliko, razen zadnje čase v rudniku. Sklenili so, da bodo v bodoče posvečali več skrbi izobraževanju ljudi in bodo predavatelje pošiljali tudi v tista društva, kjer nimajo sekcij Ljudske univerze. Nabavili so si ozkotračni zvočni kinoprojektor, imajo na razpolago tudi aparate za predvajanje diapozitivov, vse to pa bo vsebino predavanj poživilo. Izobraževalne sekcije pri društvih se bodo v bodoče povezale s kmetijskimi zadrugami in nudile pomoč njihovim kulturno prosvetnim odsekom.

Tudi šahovske sekcije so imele lepe uspehe. Najmočnejša je laška, saj šteje nad 120 aktivnih članov.

Lepo so se odrezale dramatske skupine, ki so v preteklem letu uprizorile 15 raznih del. To pa navkljub težavam, ki jih imajo. Pevskih zborov je v občini sedem, ki skupaj štejejo nad 180 članov. »Svoboda« pri rudniku ima svojo godbo na pihala, ki se še vedno bori z materialnimi težavami in ne ve kdo ji bo končno le priskočil na pomoč?

Nadalje so ugotovili, da je bil denar, ko je Društvo prijateljev mladine kupilo instrumente za dva tamburaška orkestra, slabo naložen. Instrumenti ležijo v omarah neizkoriščeni. Sklenili so, da bodo eno garnituro dali »Svobodi« pri rudniku, kjer imajo pogoje za ustanovitev tamburaškega orkestra.

V poročilih in razpravi so navajali še vrsto drugih pomanjkljivosti in tudi uspehov. Med največje uspehe sodi kulturni festival, ki so ga lani z združenimi močmi organizirali ob občinskem prazniku. Imeli so tudi goste — pevce s Koroškega, drugače pa so njihovi odseki med letom sodelovali pri vseh proslavah in svečanostih v Laškem in okolici. K. T.

V Konjicah so si nabrali lepe izkušnje

Leto dni dela občinskega sveta zveze Svobod in prosvetnih društev konjiške občine je pokazalo, da je ta organ kljub začetnim napakam dosegel precej dobrih uspehov na različnih področjih dela. Najbolj razveseljivo pri tem je dejstvo, da je bil v stalnih stikih z odborniki v društvih, člani sveta so večkrat obiskali vodstva društev, jim pomagali, svetovali in tako pomagali reševati nastajajoče probleme. Največ dela pri tem je ležalo na predsedniku, tov. Časl Stanetu, ki je poznan kot dolgoletni aktivni delavec na področju kulturno prosvetnega delovanja. Okrog vsega dela sveta pa je potrebno poudariti, da so imeli polno razumevanje tudi ostali občinski organi. To velja tako za politične organizacije kot tudi za samo občino, ki mu je dala v obliki dotacije 200.000 din, razen tega pa še posebej sto tisočakov za knjižnice. Tako je na eni strani aktivno delo članov sveta ter sodelovanje z društvi, na drugi pa materialna pomoč občine dalo dovolj močno osnovo zato, da se je delo tega tako važnega činitelja izobraževalnega in kulturno zabavnega dela v občini lahko uspešno razvijalo. Seveda so pri tem bile tudi nekatere slabe strani, ki pa na splošne uspehe niso mogli vplivati.

Velik napredek je bil lani dosežen v splošnem izobraževanju, saj je na področju občine bilo med letom nad 50 predavanj, ki jih je obiskalo več kot 3000 poslušalcev. Za letošnjo sezono pa je posebna komsiija tudi že sestavila okviren program izobraževanja, ki so ga društva že pričela izvajati. Teme predavanj in drugih oblik izobraževanja so prilagojene konkretnim prilikam, pa tudi dosedanjemu znanju poslušalcev. Da je tak način najbolj uspešen, kažejo primeri v zadnjem mesecu, kjer so nekatera predavanja bila dokaj dobro obiskana v Žičah, Stranicah itd. Podobno je tudi s knjižnicami v občini. Sicer se še vedno bore z materialnimi vprašanji, pa tudi s prostori in vodenjem kartotek, toda prav ob moralni, finančni in strokovni pomoči občinskega sveta se je tudi na tem področju večina povsod stanje popravilo.

Od ostalih dejavnosti kaže omeniti tudi vedno večje zanimanje mladine za sodelovanje pri pevskih zborih, igrah, pri godbah itd. V Konjicah aktivno dela mladinski pevski zbor mladih zadružnikov, v Vitanju pa pionirski zbor. V Skomarju na Pohorju, rojstnem kraju pohorskega pesnika Jurija Vodovnika pa so ustanovili folklorni in lutkarski odsek, ki oba dobro delata ob sodelovanju mladih ljudi iz tega dela Pohorja.

Celjski godalni orkester, ki ga vodi prof. Dušan Sancin

Drobci zaključne celote

Shakespeare, Macbeth; CG ob premieri 17. I. in ponovitvi 19. I. 1957

Priredba in režija: Andrej Hieng; Scena: Sveta Jovanović; Glas prve vešče Marijan Dolinar; Glas druge vešče: Tone Terpin; Glas tretje vešče: Slavko Belak; Macbeth: Pavle Jeršin in Albin Penko; Banquo: Slavko Strnad; Macduff: Janez Eržen; Kraj Duncan: Pavle Jeršin ali Albin Penko; Malcolm: Sandi Krošl; Lady Macbethova: Mara Černetova ali Angelca Hlebcetova; Sluga: August Sedej; Lenox: Slavko Belak; Donalbain: Vlado Novak; Morilec: Tone Trpin; Seyton: Janez Škof; Zdravnik: Marijan Dolinar; Dvornica: Nada Božičeva. Sodelujejo še drugi poklicni in amaterski igralci.

Če govorimo o Shakespearovih ustvaritvah kot o posebnosti v svetovni književnosti, lahko rečemo o njegovem Macbethu, da zavzema celo v njegovem ciklu svojevrstno mesto. Kolikor vemo, Shakespeare ni bil nikoli na Škotskem, a kljub temu je pričaral vzdušje škotskih visokoravni in ljudi iz tega okolja v dognani zaokroženosti. Toda posebnost njegovega Macbetha

Prizor iz »Macbetha«

ni v zunanji dognanosti, temveč v logični doslednosti notranje gradnje, v razvoju značaja glavnega junaka. Delo je strnjena celota, brez nepotrebnih dodatkov in zato težko utrpi sleherno prirejanje. V strogi logični zaporednosti sledijo prizori, ki razkrivajo početja in predvsem duševnost junaka, ki si je z umorom pridobil prestol, motiv, ki ga Shakespeare obravnava že v Rihardu III., a z razločkom, da je Rihard III. zločinec že z vsega početka, medtem ko Macbeth to šele postaja.

Nerazumljivo je, iz kakšnega nagiba si je prireditelj prizadeval, da bi iz že zaokrožene celote izvlekel samo rdečo nit, in kakor je nerazumljiv že sam nagib, toliko manj razumljiva postane v takšni priredbi dramska uprizoritev. Ne samo gledalcem, tudi odrskim predstavljalcem je postal Macbeth zagonetka, v kateri niso mogli slediti tragičnosti človeka, ki zaradi zločinskega slavohlepja izgublja tla pod nogami in brede po krvi, dokler da v njej sam ne utone.

Režiserju je uspelo dokazati, da mu je predstava nudila prijetno možnost: odrsko dogajanje je razvil v širokem zamahu, v preširokem za tako okrnjeno dramo. Prostranost dogajanja in tempo sta zabrisala doslednost in razumljivost, strnjena zgoščenost pa je prikrajšala logičnost in verjetnost junakovega duševnega razvoja.

Scenograf je odlično prislikal pustote škotske visokoravni, ki tone v polmraku, na pol zastrta in skrivnostna; tudi ostala prizorišča so povsem primerna, čeprav ne presegajo scenaristove izvajene spretnosti; zelo spretno nameščen pa je kožuhovinast blazinjak, le škoda, da v režijski koncepciji ni bil dovolj izkoriščen.

Prizori z veščami so malo preveč zanemarjeni. Čeprav so vešče res bolj zato, da ustvarjajo vzdušje, bi le bilo potrebno, da bi bil njihov tekst bolj razumljiv, posebej v prizoru, ko napovedujejo usodo, kjer je njihova vloga skoraj tolikšna kot Duhova v Hamletu. Dvojno utelešenje naslovnih vlog nam predstavi dvojno dojemanje tragedije. Pavle Jeršin in Mara Černetova sta zgradila svoji vlogi predvsem z vnanjimi izraznimi sredstvi, medtem ko sta Albin Penko in Angelca Hlebcetova poudarila notranje nagibe obeh vlog. Razumljivo je, da Shakespearovemu Macbethu odgovarja notranji izraz, toda v priredbi je tudi gradnja vlog na zunanjih efektih zavzela primerno mesto. Pavle Jeršin je z uglajenostjo izvedel svojo vlogo in Mara Černetova se je z vsakim gibom zlivala z njim. Toda njuna igra nam ni dala čutiti notranje teže obeh oseb, katero sta dala Albin Penko z gorostasno silovitostjo, ki se vda v usodo zločinca in se ugonablja v strahu, kakršnega je sposoben človek velikih dejanj in Angelca Hlebcetova z žensko doslednostjo in zavestjo namena, z močjo šibkejšega spola, katero zlomijo dogodki telesno in duševno prav tako silovito, kolikor odločen je bil njen namen.

Dejansko je težko soditi o ostalih vlogah iz zlomljene perspektive, ko bi po Shakespearu morale biti enote v enoti, a so po režijski zasnovi postale celote v drobcih. Dovolimo si torej, da omenimo samo najpotrebnejše. Jeršin je v vlogi kralja močnejši kot Penko in boljši kot v svojem Macbethu. Slavko Strnad ostane precej medel, toda k vsemu je morda kriva precej še napoved vešč, ki se dejansko nanaša na čas angleške zgodovine po letu 1603, ko je tudi na Angleškem vladal Jakob I, škotski kralj, ki je izhajal iz Banquovega rodu. Janez Eržen je v prizorih krvoločnega Macduffa prenežen. Tu si dovolimo mimogrede pripomniti, da se ne da vse opraviti z očmi, na katere Eržen ali pozabi ali pa z njimi preveč poudarno igra. Še Janez Škof je učinkovit, čeprav ne v vodilni vlogi in njegovo sporočilo, da je kraljica mrtva, je eden majhnih, a silovitih odrskih učinkov.

Macbeth na celjskih odrskih deskah, druga uprizoritev v Sloveniji, je ostal občinstvu še vedno neznan. Manjka mu bistvo in manjka mu tista doslednost tragedije zločinskega slavohlepja, na kateri sloni vsa Shakespearova zamisel in zasnova logičnega duševnega razvoja osebe, ki doseže z zločinom, kar mora z zločinom ohranjati, a je v njem tako malo zločinskega, da ga strah vodi v krvava dejanja, ki mu ne morejo pomagati. Ne samo to, da je tragedija okrnjena v tragično balado o samotnem človeku, tudi to, kar je prireditelj ohranil, je bilo nerazumljivo celo v besednem delu, ker je zaradi prevelikega tempa smisel besedi skopnel. Kdor ni poznal Macbetha že prej, ga tudi poslej ne pozna. Bert Zavodnik

Mladi harmonikarji so presenetili

Zanimanje za umetno igranje na harmoniki je veliko širom sveta, zato tudi ni čudno, če si ta vrsta kulturno prosvetnega udejstvovanja naše mladine utira široka pota tudi v Celju.

Tudi v Celju se goji uspešno ta vrsta glasbe. To je pokazal zelo uspeli nastop celjskih mladih harmonikarjev iz šole znanega celjskega glasbenega pedagoga tov. Oskarja Leskovška. Sicer smo pred leti zasledili začetke te vrste glasbene dejavnosti v Celju že pod vodstvom propagatorja harmonikarske glasbe tov. Cirila Rakuša. Mladi harmonikarji so se predstavili našemu občinstvu — mnogi v že kar dovršenejši formi — preteklo nedeljo, dne 20. januarja t. l. v Narodnem domu v Celju. Kakor je znano, zajema Glasbena šola DPD Svoboda v Celju v svoji harmonikarski sekciji leno število navdušenih mladih ljudi v starosti od 7. do 14. leta, ki se na tem področju z velikim interesom udejstvujejo, lepo razvijajo in so mnogi na nedeljskem koncertu s vojim lepim nastopom oziroma samozavestnim igranjem prijetno presenetili. Celoten spored so izvajali pred občinstvom nemoteno, nudil je prav zadovoljiv vpogled v prizadevanja šole, razvojne možnosti posameznih gojencev in metode dela in je bil tudi s tega vidika nastop celjskih mladih harmonikarjev prav zanimiv. Nastopilo je okrog 25 gojencev z različnimi domačini in tujimi deli, skladbe za harmonikarski zbor pa pa je priredil njih učitelj Leskovšek.

Starši, prijatelji otrok, otroci in ostalo občinstvo, ki so napolnili veliko dvorano Narodnega doma do zadnjega kotička, so sledili izvajanju nastopajočih z vidnim zanimanjem in niso štedili z javnim izražanjem svojega zadovoljstva. Tako je tudi prav!

Sodelovanje dvorane z odrom je bilo tesno, aktivno in vzpodbudno, kar se je odražalo v samozavesti nastopajočih in njih dinamičnosti.

Vsekakor bi veljalo poudariti, da bi bilo treba podobne nastope v čim ožji duševni povezavi nasptopajočih z občinstvom v našem mestu še nadalje gojiti in jih prirejati. A. P.

Prosvetno društvo iz Tezna v Novem Celju

V nedeljo so bolnikom v Novem Celju priredili prijeten kulturni spored člani delavskega prosvetnega društva iz Tezna pri Mariboru. Nastopili so: pevski zbor, tamburaški zbor in mladinska godba na pihala. Bolniki so bili nad izvajanjem vseh treh odsekov društva zelo navdušeni ter čutijo globoko zahvalnost, ko so jim s pesmijo in glasbo za nekaj ur pomagali pregnati misel na bolezen. Zato se jim toplo zahvaljujejo, hkrati pa upajo, da bodo tudi druga društva posnemala tovariše iz Tezna. D. K.

ŽIVLJENJE na NAŠI VASI

USPEHI KMETIJSKE ZADRUGE V SMARTNEM SO VEDNO VEČJI

Številke so zgovorne

Na nedavni izredni seji Kmetijske zadruge v Šmartnem ob Paki so lahko z zadovoljstvom ugotovili, da so pri pospeševanju kmetijstva želi lepe uspehe. O teh uspehih enkrat za izjemo ne bomo govorili posplošeno, temveč s številkami — številke pa so lahko zelo zgovorne. Da so kmetje, združeni v tej zadrugi, že močno osvojili moderen način obdelovanja zemlje in gojenja kmetijskih kultur se vidi že po tem, da so lani porabili nad 223.000 kg umetnih gnojil, nad 6000 kg raznih zaščitnih sredstev ter 32.000 kg močnih krmil.

Lani je pri njih hmeljarstvo močno napredovalo. Pridelek je znašal 66.930 kg, ali okoli 1200 na ha. Tudi kvaliteta pridelka je bila dobra, saj so imeli okoli 92% drugovrstnega hmelja. Letos bodo zgradili dve novi hmeljski sušilnici.

Medtem ko v živinoreji uspehi niso bili najboljši, so pokazal precej zanimanja za napredek sadjarstva. Očistili so več kot tri četrtine vsega sadnega drevja. Nečastne izjeme so samo nekateri redki kmetje. Lani v jeseni so pri njih odkupili okoli 230.000 kg sadja, kar je poleg 48.000 kg odkupljene živine največja odkupna številka v tem kraju. Zelo razveseljivo je, da so se odločili za odstranitev šmarnice, namesto te pa bodo zasadili jagodičevje, predvsem črni ribezl.

Z obžalovanjem so ugotovili, da za čebelarstvo mladina nima smisla in da bo s starimi čebelarji ta panoga bržčas izumrla. Veselejši je podatek, da so s sodelovanjem lastnikov popravili 6 in pol kilometrov gozdnih cest, pogozdili 2 ha goličav in podobno.

Kritizirali so previsoke cene za usluge lastne kolarske in kovaške delavnice, lahko pa so pohvalili strojni odsek, ki je bil vse leto dobro izkoriščen. Poljedelskih strojev imajo v glavnem dovolj, nekatere pa bodo še letos kupili.

Zadruga ima šest pospeševalnih odsekov, poleg teh pa še kreditni in trgovski odsek, sekcijo zadružnic in aktiv mladih zadružnikov.

Na koncu so navzoči živahno razpravljali in med drugim sklenili, da bodo meliorilali v Paški vasi okoli 12 ha travnikov, kar bo mnogo pripomoglo k razvoju živinoreje.

Takšni so uspehi te zadruge. To je kljub mnogim številkam vendar kar zanimivo branje, mar ne?

Zadruga v Strmcu za napredek kmetijstva

Z gotovostjo lahko rečemo, da je KZ v Strmcu napravila precejšen korak v pospeševanju kmetijstva v svojem kraju. V zadrugo je vključenih 200 članov. Zajema 71% kmečkih gospodarstev na svojem območju. Največjo pozornost je posvetila dvigu živinoreje. Zadružniki so lani potrosili 30.000 kg umetnih gnojil na svoje travnike in močno dvignili krmsko bazo. Prav tako so se živinorejci odločili za umetno osemenjevanje živine.

V jesenski sezoni je zadruga kljub slabi letini odkupila 10 vagonov sadja, nekaj tudi za izvoz. V okvru zadruge posluje tudi mesarija. Nižjo prodajno ceno mesa krije z odkupom svinjskih kož.

V dolinskem predelu se precej širijo hmeljski nasadi. Zadružniki nameravajo letos nasaditi še tri hektarje hmeljskih nasadov. Zadruga jim bo nudila krakoročen kredit. Poljedelski odbor je poslal v analizo zemljo 60 kmetov. Precejšnjo skrb posvečajo tudi sadjarstvu, saj bodo vsi kmetje izvedli zimsko škropljenje.

V okviru zadruge deluje tudi aktiv mladih zadružnikov, ki šteje 49 članov. Le-tem je zadruga dala v oskrbovanje sadovnjak. Pridelek bodo sami prodali. Z izkupičkom pa bodo organizirali poučne ekskurzije. Sami so si uredili tudi poizkusne parcele, na katerih so posejali 5 vrst sortne pšenice. V kraju deluje tudi kmetijsko nadaljevalna šola, ki jo obiskuje 39 mladih ljudi.

K.

Ljubim le domovino...

Gledam, poslušam. Kdo vraga si, ki ti tako pesniško letijo besede iz ust? Človek, kaj me ne poznaš? Strgarjev iz Reke sem! O, človek, le kdaj si ti pesnik postal? In ti še sprašuješ! Pesniti sem začel v gozdovih. Pesnil sem, ko smo v hajki podirali Svabe, pesnil sem, ko smo ob kotlu stali mokri in premraženi, zlagal sem pesmi, ko smo sklonjenih glav pokopavali mrtve junake, partizane.

In tole mi je povedal na uho:

»... Puška mi prijateljica, zvesto spremlja me povsod. Z njo bom rešil narod v težki borbi, narod svoj od bolečin...!

Kjer sovražnik se pojavi, s puško mu nasproti grem, da povem mu v odkritem boju, kdo lastnik je zemlje te.

Preklet od naših mučenikov, preklet za vedno boš ostal! Preklet pohlep po naši zemlji — se tebi kruto maščeval...«

In v očeh mladega, no, ne že več tako mladega Strgarja, malega kmeta iz Reke pri Preboldu, so zaigrale solze. Njegova usta pa so šepetala: Ljubim domovino, da, samo domovino ljubim...!

Zopet mu je privrela iz prs, iz srca, pesem, ki jo je skoval pred dolgimi leti, v gozdovih, s puško v roki.

»... Narod, narod ti trpeči, narod v jarmu tujca si! Kdaj se bodeš tujca rešil, ki požiga ti vasi?

Partizan iz ljudstva se pojavi in kliče narodu na vse strani: Z menoj, z menoj vsi mladi, zdravi, za svobodo naj teče kri!

V boj, v boj zdaj nad tirana, v boj za sveto svobodo...«

Pesem se še nadaljuje, toda pesnik je bil preveč ginjen, da bi mogel do kraja obuditi spomin. Potem se je ta reški samorastnik nagnil k meni in me vrašal.

»Rime ne poznam; nimam šol za take stvari. Kar tako se pogovarjam sam s seboj. Za plugom na njivi, s sekiro v gozdu, z žlico v rokah, da, povsod mi vrejo te pesmi... Ali poznate Prešerna, Jurčiča, Levstika, Cankarja, Župančiča, Prežiha...? Poznam tudi tuje, a pri srcu so mi domači velikani. Veste, včasih mi tudi kaka ljubezenska uide.«

»... Le kratek čas mi bil je sreče, ko srce v upanju živelo je, le k tebi, ljuba, gledal sem goreče... in v očeh solze, solze, koprneče.«

»Da, skoraj petnajst let že pesnim zase in morda v posmeh drugih... Da, petnajst let samo zase, včasih trpim, včasih sem vesel. Ljubim pa domačo zemljo, ljubim našo lepo domovino. In včasih, oprostite mi, mi je težko, ker ne vem, če bom pred smrtjo zagledal svojo tiskano besedo...«

Pozdravljen, ti pesnik reških planin! Pesnikuj dalje in ne objokuj, če še nisi slaven. Ljubi naprej domovino, ljudi, zemljo in naravo; zakaj, kar je v zvezi s tem, je najbolj plemenito in najbolj resnično.

Drago Kumer

Pod snežno odejo se bo zemlja spočila, vsejanemu žitu pa nudi varno zavetje pred mrazom...

V Vitanju so vsestransko delavni

Prebivalci vitanjske okolice se bavijo največ z gozdarstvom in živinorejo, poljedelske panoge pa jim ne dajo kaj prida pridelka. Poljedelstvu niso dajali prednosti, ker jim je les vedno dajal dovolj denarja za tekoče potrebe. Toda les je domači KZ ustvaril tudi materialno osnovo. Z milijonskim dobičkom so si začeli nabavljati najrazličnejše stroje in pomagali pri elektrifikaciji. Tako je postala vitanjska zadruga močna in je vključila v svoje vrste večino kmetov bližnje in daljne okolice.

Kot omenjeno, ima vitanjska kmetijska zadruga precej zaslug pri elektrifikaciji vsega vitanjskega okoliša. Na tem področju je elektrificiranih okrog 30 odstotkov gospodarstev. Posamezni kmetje visoko na Pohorju pa so si zadnja leta nabavili manjše diname na vodni pogon, saj tod vode nikoli ne zmanjka. Posamezniki imajo tako močne diname, da jim lahko ženo tudi motorje.

Ponos Vitanjčanov je njihov zadružni dom, ki so ga postavili večina z lastnimi sredstvi. Tu je nekaj pomagala zadruga, tovarna kovanega orodja, kmetje z lesom — za delo pa je bilo dovolj prostovoljcev.

Tiha želja Vitanjčanov je, da bi si nabavili še kinoprojektor. Kmetje so že obljubili nekaj lesa, ostali bodo tudi pomagali in tako bo kraj spet imel novost, ki bo služila razvedrilu in izobrazbi pohorskih ljudi.

Tudi kulturno prosvetna dejavnost se v Vitanju dobro razvija (ljudski oder, godba). Nekoliko slabše pa dela v tem kraju SZDL, vendar izgleda, da bo nov odbor poživel delo.

L. V.

V Šmihelu nad Mozirjem

POUK BREZ UČNEGA NAČRTA

V Šmihelu nad Mozirjem se je pred dnevi pričel 16-dnevni tečaj kmetijsko-gospodarske šole, ki jo obiskuje 28 mladincev in mladink. Učiteljstvo, ki na tem tečaju predava pa je v zadregi, ker še ni dobilo učnega načrta za te vrste pouka. — Vse kar je prav, pravijo učitelji, v štirih letih obstoja kmetijsko-gospodarskih šol bi še lahko tudi to poskrbeli. — Tudi tu, pravijo, imajo radi red, čeprav je Šmihel precej od rok.

ŠMIHELSKE ZADRUŽNICE SO ZBOROVALE

V nedeljo so zborovale zadružnice v Šmihelu nad Mozirjem. Sklenile so, da bodo v kokošjereji uvedle štajersko kokoš, v svinjereji pa črnopasasto pasmo. Sklenile so tudi, da bodo organizirale gospodinjski tečaj v okviru kmetijsko-gospodarske šole.

ZA 200-LETNICO LINHARTOVEGA ROJSTVA, »ŽUPANOVA MICKA« V ŠMIHELU

Dramska sekcija v Šmihelu nad Mozirjem je sklenila v okviru 200-letnice rojstva Tomaža Linharta naštudirati igro »Županova Micka«. Igrali jo bodo okoli pusta. Ustanovili so tudi šahovsko in godbeno sekcijo.

Konferenca zadružnikov v Šoštanju

Pred nekaj dnevi je bila v Šoštanju konferenca članov upravnih odborov KZ, na kateri so razpravljali o izboljšanju dela zadrug glede dviga kmečke proizvodnje. Predvsem morajo zadruge v večji meri skrbeti za izboljšanje obdelave zemlje, smotrnejšo uporabo umetnih gnojil, ureditev sadovnjakov, izboljšanje živinoreje, perutninarstva in slično. Prav tako so zainteresirali kmetovalce za ureditev novih nasadov črnega ribeza, malin, hmelja in za razne melioracije zemljišč.

V okoliških vaseh (Topolšica, Družmirje, Lokovica in Št. Florijan) je zadruga organizirala manjše sestanke s kmetovalci, kjer so se kmetijski strokovnjaki pomenili o gornjih vprašanjih. K vsem zainteresiranim kmetovalcem bo prišel zastopnik Poslovne zveze in dal nasvete za izboljšanje proizvodnje ter za uvedbo sodobnih načinov obdelave raznih kultur.

Oglašuj v Celjskem tedniku

ŽENA IN DOM

Otrok ni pozoren do svojih staršev

Pred dnevi je mati praznovala štirideseti rojstni dan in ljubljena hčerka je povsem pozabila nanjo. »Saj nisem pričakovala darila,« je dejala, »toda vsaj malo pozrnosti bi mi lahko izkazala. Šele ko so mi prišle voščiti prijateljice, se je spomnila tudi hčerka na moj rojstni dan in mi stisnila roko s suhim »vse najboljše«. Razume se, da sem bila ves dan žalostna in da sem ji očitala vsemogoče.

Tudi jaz sem hotela obsoditi hčerkino ponašanje, toda v takih primerih si vedno mislim, da je otrok pač vzgojen tako, kakor si ga starši vzgojijo. Nekatere matere temu sicer oporekajo, češ, pri meni otrok vidi najlepše zglede, dajem mu najlepše nauke itd. Že vse lepo in prav — toda kar na eni strani požrtvovalna mati gradi, na drugi strani nezavestno podira. Vzemimo kar ta primer. Mati dá hčerki vse, karkoli si poželi in karkoli ji pač lahko izpolni. (Pri edincih pa sploh matere često greše in rade zaidejo v »slepo« ljubezen in oboževanje svojega otroka). Zakaj pa ne bi mati navadila hčerko, da bi se znala boriti za življenjske dobrine in materino požrtvovalnost! S tem seveda starši ne bi smeli zaiti v skrajnosti, da bi moral otrok preveč moledovati in prav prosjačiti za to, kar smo mu dolžni dati. Razumni starši bodo vedno gledali, da ne bodo kakorkoli poniževali otrokovega dostojanstva.

Poznala sem mater, ki je svojemu sinu ob vsaki zahtevnejši želji dala krajši ali daljši rok preikušnje. »Bom videla, kako boš priden doma in v šoli«. Čez nekaj dni ali tednov mu je željo izpolnila — ali pa ne. Sin je v tem primeru imel interes biti marljiv, poslušen in pozoren do svoje matere.

V gornjem primeru pa se hčerka, ki je bila že itak razvajena od svoje matere, ni imela za kaj boriti, ker je bila navajena, da so se ji vse želje izpolnjevale, pa najsi je to zaslužila ali ne. Vsak otrok je več ali manj preračunljiv — in starši, ki so otroka že tako daleč razvadili, da ne zna več ceniti nobenega darila, naj ga vsaj postavljajo pred preikušnje, prej ko mu izpolnijo zahtevnejšo ali manj upravičljivo željo. Potem se gotovo ne bi ponavljali primeri, da bi petnajstletna hčerka tako hladno in brezobzirno šla mimo rojstnega dneva matere, ki bi otroku moral pomeniti le pomemben praznik.

Otroci sami dostikrat nimajo denarja, da bi za rojstni dan kupili materi ali očetu primerno darilce. Toda pozornost se dá izkazati na drug način, ki je brez dvoma učinkovitejši od bogatega darila. Razvajena in ljubljena hčerkica bi v gornjem primeru lahko materi za rojstni dan pripravila zajtrk (to 15-letno dekle že mora znati), oblekla praznično obleko, povabila mater v že toplo in pospravljeno kuhinjo, kjer bi ji prva voščila srečo in zadovoljstvo za rojstni dan. Čez dan pa bi ji lahko odvzela vse drobno delo (pomivanje posode, pospravljanje sob itd.) — kajti urica oddiha za delovno mater pomeni tudi lepo darilo.

GOSPODINJSKO POSPEŠEVALNO DELO V CELJU

Na zavodu za pospeševanje gospodinjstva v Celju so pred kratkim zaključili s štirimi šesttedenskimi gospodinjsko kuharskimi tečaji, ki so jih obiskovale mlade gospodinje, zaposlene po raznih tovarnah, podjetjih in ustanovah. Dopoldanski tečaj so obiskovale predvsem mladinke iz bližnjih kmečkih naselij.

Ker je za tovrstne tečaje v Celju in okolici izredno zanimanje, je zavod sklenil ponovno organizirati take tečaje v mesecu februarju. Zato naj se vse zainteresirane takoj prijavijo na zavodu (Cankarjeva 4) ali pa pri gospodinjskem biroju (Vezenina) v Prešernovi ulici. Pravočasne prijave bodo omogočile upoštevati razne želje pri sestavi razporeda v dopoldanske, popoldanske in večerne tečaje.

Lahko in hitro pranje tudi brez pralnega stroja

Kupite v drogeriji gumijast zvonec, kakršnega uporabljajo instalaterji, če se zamašijo stranišča ali odtoki vode. Zvonec stane manj kot 200 din in traja pol stoletja. Ta zvonec nasadite na približno pol metra dolg ročaj. Perilo namočite v hladno vodo, v kateri ste raztopili RIO prašek (3—4 žlice na 10 litrov vode). Drugi dan pritiskajte z gumijastim zvoncem na perilo v kadi, odnosno čebru, nato spustite vodo, da se odcedi. Nalijte še enkrat čisto hladno vodo, pritiskajte z zvoncem (zvonec potegu- je vodo skozi perilo, kar nadomešča mencanje) in zopet spustite vodo. Nato raztopite približno 1 dkg RIO praška na liter vode — torej za 25 litrski kotel približno 20 dkg, položite v to hladno raztopino perilo, segrevajte do vrenja, vre naj 20 minut, pri tem perilo večkrat premešajte, potem pa ga vzemite iz kotla, polijte s toplo vodo, zopet pritiskajte nekajkrat z zvoncem, spustite vodo, nalijte drugo, pritiskajte z zvoncem in zopet odlijte. To ponavljajte, dokler voda ni povsem čista, najprej z vročo, nazadnje pa s hladno vodo. Pri tem odpade vsako mencanje in vsako ožemanje, razen ožemanja v zadnji vodi.

V mlačni raztopini RIO praška se krasno opere tudi volna in vse vrste blaga. Lepo sem že oprala cele moške obleke, plašče td. Seveda velja tu isto pravilo kot pri drugih praških, da potrebuje zelo zamazano perilo več pralnega praška, kakor manj zamazano. (Tudi volna potrebuje močnejšo raztopino kot svila.)

Zelo važno pa je, da se RIO prašek ne meša z nobenim drugim pralnim sredstvom. Za odstranjevanje zelo zamazanih mest — na primer pri delovnih oblekah in srajcah (ovratniki in manšete) se uporablja poleg RIO praška samo TERTIL milo, ki ima isto kemično sestavino.

S takim pranjem ste v najkrajšem času gotovi, si prihranite tričetrt fizičnega dela, razen tega pa perilo, ki se ne menca in ožema, neprimerno manj trpi. S TERTIL milom ali RIO praškom lahko perete tudi v trdi vodi, ker se ne spoji z apnencem, kakor drugo milo.

In kakšno bo oprano perilo? Poskusite — in boste videli.

V papirju se je zadušil...

— Kaj pa je bilo z Jožetom?
— I, letos je dobil že triindvajseto odločbo za davek, potem pa ga je pobralo!

iz Celja in zaledja

Pomanjkanje skladišč v Celju

PET LET VELETRGOVINE KOLONIALE-ŽIVILA

Pred kratkim je delovni kolektiv veletrgovine Koloniale-živila na slavnosten način počastil peto obletnico svojega obstoja.

Podjetje je bilo ustanovljeno v času, ko se je tudi na našem tržišču začel uveljavljati zakon ponudbe in povpraševanja, zato je odgovornost za najboljše poslovanje, to je za najboljšo preskrbo maloprodajne trgovske mreže z živilskimi predmeti, postala za kolektiv zakon in osnovno načelo dela. V tem stremljenju je kolektiv Koloniale-živila povsem uspel, to tembolj, ker je pred petimi leti nastal in se razvijal iz zelo skromnih sredstev. Tako je Koloniale-živila povečalo promet v petih letih za 90 %, število zaposlene delovne sile se je povečalo za 140 %, vrednost osnovnih sredstev pa kar za 490 %. V stremljenju, da se mora tudi veletrgovina približevati potrošnikom, je kolektiv ustanovil tri skladišča izven Celja in to v Šmartnem ob Paki, v Slovenj Gradcu in v Prevaljah. Trenutni problem kolektiva je pomanjkanje skladišč v Celju. To pa ni le problem tega podjetja, temveč tudi problem celotnega Celja.

NA JOŽEFOVEM HRIBU ŽELIJO VEČ ZBOROV VOLIVCEV

SZDL za teren Jožefov hrib je na občnem zboru položila račun o svojem delu v minulem poslovnem letu. Iz poročil funkcionarjev je bilo razvidno, da je bilo delo Zveze uspešno in razgibano. Po poročilih je članstvo obravnavalo politične in druge prilike na terenu. Kritizirali so med drugim, da je bil na terenu lani en zbor volivcev in tako volivci niso dovolj poučeni o delu na mestni občini. Zbori volivcev naj bi bili pogostejši. Odposlanci naj bi na teh zborih poročali tudi o tem, kako so bile izvršene naloge, ki so jim jih nakazali volivci na terenu.

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO CELJE-MESTO

je te dni na občnem zboru polagalo račun o svojem delu v minulem poslovnem letu. Iz poročil društvenih funkcionarjev je bilo razvidno, da je društveno delo bilo uspešno. Celjski gasilci so nastopili pri 21 požarih.

V zadnjem času je društvo v silni zagati. Celjski poklicni gasilci imajo svoje prostore v gasilskem domu PGD. Društvo pa bi se moralo zdaj izseliti iz doma, kjer je delalo nad 85 let in si lepo uredilo prostore. Za nadaljnji obstoj društva je nujno, da dobi nove prostore.

V razpravi so celjski gasilci govorili največ o tem, kako ohraniti društvo pri življenju. Na vsak način bo potrebno najti izhod v razumevanju pristojnih ljudi. M. Č.

HODNIKI NISO POSUTI

Predpisi zahtevajo, da morajo v zimskem času hodniki do določene ure zjutraj očiščeni in posuti, da se tako zavaruje varnost peščev. Glede čiščenja ulic je kar v redu, druga pa je s posipanjem hodnikov s pepelom, peskom ali žagovino. Ta predpis se ne spoštuje in le redki so primeri, da je hodnik pred kako hišo zavarovan. Mislimo, da ne zadostuje, da obstojajo predpisi samo na papirju.

Pristojni ljudje naj poskrbe, da se te pomanjkljivosti odpravijo.

CENE NA CELJSKEM TRGU V TEM TEDNU

(Cene v oklepaju veljajo za privatni sektor)

Krompir — (—); čebula — (120); česen — (250); fižol — (50—80); solata — (80 do 90); zelje rib. — (50); repa rib. — (30); por 40 (50); pesa jedil. 35 (30—40); hren — (110—200); peteršilj 60 (50—100); zelena 60 (80); korenček 60 (20—80); mleko — (32); skuta — (120—140); smetana — (200); maslo — (500); jajca — (23 do 26); kokoši — (370—440); koruza — (50); jabolka — (40—50); vino — (140—150); žganje — (400); paradižnik svež — (100 do 120).

Gibanje prebivalstva

V času od 12. do 19. I. 1957 je bilo rojenih 59 dečkov in 37 deklic.

Poročili so se:

Ivan But, absolvent medicine iz Ljubljane in Ana Pišorn, absolvent višje pedagoške šole iz Celja; Franc Murko, ključavničar iz Sp. Tinovelj in Jožefa Ploštajner, trg. pomočnica iz Celja; Anton Jokan, delavec in Veronika Kitak, trgovska pomočnica, oba iz Celja; Franc Rozman, laborant iz Štor in Judita Angela Hussu, uslužbenka iz Celja; Robert Končan, zlatarski pomočnik in Silva Weinberger, blagajničarka, oba iz Celja; Franc Kolar, poljedelec iz Buč in Nežka Pustišek, snažilka iz Celja; Jurij Esih, topilec in Marija Leban, delavka, oba iz Celja; Vincenc Čanžek, delavec-rudar in Alojzia Koprive, delavka, oba iz Pečovja; Bogomir Arzenšek, komercialist iz Štor in Ana Ojsteršek, nameščenka iz Celja; Jožef Zajc, delavec iz Orožinske vasi in Elizabeta Mastnak, delavka iz Bukovžlaka; Marjan Janez Matjaž, veterinar in Marija Silva Orešnik, študentka, oba iz Polzele; Frančišek Medved, delavec iz Bukovžlaka in Ana Tržan, delavka iz Kompol; Ivan Verk, upokojenec in Angela Žerovnik, sobarica, oba iz Celja.

Umrli so:

Julijana Mlakar, vd. Meško, roj. Modrej, gospodinja iz Celja, stara 83 let; Ivan Veber, zidar iz Levca, star 26 let; Uršula Vrečer, roj. Oblak, prevžitkarica iz Celja, stara 78 let; Franc Križan, upokojenec iz Celja, star 71 let; Barbara Mak roj. Žmrzlak, gospodinja iz Marije Reke, stara 34 let; Janez Sveiger, otrok iz Novega Velenja, star 7 dni; Ferdinand Pfeifer, upokojenec iz Celja, star 74 let; Terezija Strašek, roj. Jagodič, gospodinja iz Kristan vrha, stara 75 let; Franc Lavčič, posestnik iz Celja, star 72 let; Dragica Klinar, otrok iz Štor, stara 1 leto in pol; Ivan Stojan, delavec iz Makarske vasi, star 31 let; Franc Ojsteršek, upokojenec iz Prožinske vasi, star 67 let.

Pet ljudi na predavanju v Štorah

Izobraževalna sekcija DPD »Svoboda« v Štorah je pred dnevi priredila v mali dvorani Doma kulture v Štorah izredno zanimivo predavanje »Vse za otroka«. Predaval je šolski inšpektor Ivan Lužnik iz Celja. Navzočih je bilo pet (5) poslušalcev.

Da je bila udeležba tako slaba je delna krivda v tem, da je med društvi slabo sodelovanje, saj je v tem času bilo izredno važno zasedanje delavskega sveta Železarne Štore. Sicer pa je izredno slabo zanimanje, ki ga kažejo do teh predavanj prebivalci v Štorah, zlasti mladina, sindikalni aktivi, člani ZKS, predvsem pa društvo prijateljev mladine k temu neuspehu tudi pripomoglo.

M. J.

Kronika nesreč

Pri padcu sta si zlomila nogo Rafael Levc iz Črnove pri Žalcu in Ivan Dobrišek iz Polzele.

Pri padcu si je zlomil roko Andrej Arnšek iz Dolenje vasi pri Preboldu.

Štefanija Laznik iz Brezna pri Vitanju je sekala drva. S sekiro si je presekala zapestje na roki.

Dveletni Milan Guzej iz Bukovja pri Slivnici se je poparil s kropom. Utrpel je hude opekline po telesu.

Pri delu je padel z lestve in si zlomil nogo Alojz Potočnik iz Bukovžlaka.

Z vrelim vinom se je poparil enoletni Danijel Vrečko iz Pečovja pri Štorah.

Pri padcu si je poškodovala glavo Cecilija Šrot iz Tovarniške ulice.

Pri sankanju si je poškodovala nogo Angelca Janžekovič iz Dečjega doma na Polzeli.

Šola za odrasle v Šoštanju

Že nekaj tednov deluje v Šoštanju šola za odrasle. Vpisalo se je 60, redno pa obiskuje šolo 45 slušateljev. Pouk imajo enkrat tedensko po 4 ure. Zaenkrat imajo v programu splošnoizobraževalne predmete, kasneje bodo pa predelovali tudi praktične predmete. Šola ima tudi svoj odbor, v katerem so slušatelji in predavatelji. Že doslej so se slušatelji o delu šole pohvalno izrazili. Nameravali so ustanoviti tudi šolo za starše, ker pa to zaenkrat ni uspelo, bodo v bodoče roditeljski sestanki pogostnejši in bodo ob teh prilikah imeli prosvetni delavci razna vzgojna predavanja.

Strokovno izpopolnjevanje učiteljstva

Pred nedavnim je bil v Šoštanju enodnevni seminar za pouk telesne vzgoje, ki se ga je udeležila večina učiteljstva osnovnih šol. Prof. Karel Jug iz Celja je z učenci osnovne šole demonstriral razne vaje in igre, ki izredno poživljajo vadbene ure telesne vzgoje in so izvedljive tudi tam, kjer nimajo na razpolago telovadnic. Učiteljstvo je bilo z njegovimi izvajanji zelo zadovoljno. Sliční seminarji so bili tudi v Mozirju in ostalih občinah.

Da bi se čim uspešneje uvajalo v naše šole smučanje — to je odvisno seveda v veliki meri od učiteljstva — bo Tajništvo za prosveto OLO Celje priredilo od 30. I. do 5. II. t. l. smuški tečaj za učitelje osnovnih šol na Mozirski planini.

Pouk ročnega dela in risanja povzroča učiteljem mnogokje težave, ker se ne znajdejo pri izbiri materiala in ne obvladajo osnovne tehnike obdelave. Pouk je zaradi tega ponekod še zelo primitiven. Da bi vsaj nekoliko olajšali učiteljem to delo in jih nekoliko usposobili za pouk ročnega dela, bo v kratkem v Šoštanju in v Celju tečaj za ročno delo. Priznani strokovnjaki bodo učiteljstvu pokazali razne načine obdelave lesa, papirja, kartona, usnja in drugega materiala, kar bodo lahko uspešno uporabljali pri pouku ročnega dela, ki dobiva zopet vedno večji pomen.

IZ FRANKOLOVEGA

Na rednem letnem občnem zboru SZDL so člani preteklo nedeljo razpravljali o perečih gospodarskih vprašanjih tega kraja. Najbolj jih tare plačevanje gozdnega sklada in takse.

Zelo so se člani zavzemali za to, da bi bila letos izvršena elektrifikacija najoddaljenejših hribovskih naselij Frankolovega. Želeli so tudi, da se nadaljuje gradnja ceste v Belem potoku, ki bi jo kmetje dogradili ob pomoči občine s prostovoljnim delom.

K.

Po Zgornji Savinjski dolini

SE BO LETUŠ SPET VRNIL K PETROLEJKAM?

Na občnem zboru SZDL v Letušu je bila udeležba kar zadovoljiva, toda pomanjkljiva so bila poročila odbora, pa tudi člani niso dosti razpravljali, niti ugotavljali vzroka, zakaj je v lanskem letu kar 40 članov izstopilo iz SZDL. Živahna debata se je vnela, ko so razpravljali o elektrifikaciji Letuša in okolice.

Direktor tovarne barv Mozirje je namreč na sestanku odločno postavil rok, da bo s 1. majem t. l. prenehalo podjetje dobavljati tok svojim dosedanjim konsumentom, katerim ga je dobavljalo polnih 30 let. Podjetje namerava istočasno tudi demontirati omrežje, katerega so, kot zatrjujejo starejši ljudje, postavili sami potrošniki in ga tudi sami vzdrževali. Podjetje pa trdi, da ima registriranega v svojih osnovnih sredstvih. Toda če je omrežje last podjetja, zakaj so ga potem vzdrževali potrošniki!? Strokovnjak od DES Celje je obrazložil, da je električno omrežje v tem kraju doslužilo in da je nujno zgraditi novega, s katerim bi se lahko priključili na njihov transformator v bližini Letuša. Seveda bi bilo to vezano s precejšnjimi finančnimi stroški. Samo za zunanjo napeljavo bi znašal proračun okog 11 milijonov dinarjev.

Po končanem sestanku sem prisluhnil sproščenemu razgovoru med možakarji, ki so zapuščali sestanek. Nad davki so robantili, nad tovarno barv, ki jim hoče ukiniti električni tok, vsa mogoča nezadovoljstva so omenjali, toda razumen mož jih je spomnil na težja predvojna in medvojna leta, pa so le vzdržali. Tudi zdaj hočejo in morajo.

Spomladi leta 1942 so Letušani množično odhajali v partizane, mnogi so bili v koncentracijskih taboriščih, mnogi postreljeni kot talci. Pa so Letušani le vztrajali. In če se bodo tudi sedaj tako močno strnili okrog svoje SZDL, če se bo članstvo podvojilo in če bodo v mislih in zahtevah enotni kot so bili takrat, potem bo lahko njihova elektrifikacijska komisija uspešno naskočila na težko postojanko — 11 milijonov.

V mesecu maju t. l. bi Letuš moral proslaviti 15. letnico, ko so vaščani množično vstopili v partizane, se borili v slavnem pohorskem bataljonu in umirali v taboriščih. Zato tovarni barv Mozirje ne bo v čast, če bo Letušanom prav v tem praznovanju ukinila električno luč.

ORGANIZACIJA ZB NOV V BOČNI

je v minulem letu tudi slabo delala, kar je v glavnem krivda na odborù samem. Na terenu je bilo vrsto problemov, katere je prešla. Več skrbi bi morala posvetiti tudi otrokom padlih borcev.

Na nedavnem letnem občnem zboru so zato sklenili, da hočejo delo te organizacije v letošnjem letu v vsakem pogledu izboljšati. Od sprejetih sklepov naj omenimo, da bodo še do konec tega meseca uredili življenjepise padlih borcev in žrtev fašizma. Pokopanim borcem na domačem pokopališču bodo uredili skupen grob in jim postavili dostojen spomenik.

OBČNI ZBORI SZDL V MOZIRSKI OBČINI

V ljubnem ob Savinji je bil te dni občni zbor vaškega odbora SZDL. Iz poročila posnamemo, da je odbor v minulem letu slabo delal. Nekateri člani odbora sploh niso prihajali na seje. Tudi število članstva ni zadovoljivo, saj šteje organizacija samo 590 članov — niti 50 odstotkov vseh volivcev. Občni zbor je tudi pokazal, da je bilo premalo sodelovanja z ostalimi množičnimi organizacijami in društvi. Sklenili so, da bodo v tem letu bolj delavni.

V **Kokarjih** je bil občni zbor SZDL zelo lepo obiskan, pa tudi poročila so bila dobro pripravljena. V organizacijo je vključenih 78 odstotkov volivcev in je tako ta organizacija v pogledu odstotka vključenih volivcev v mozirski občini na drugem mestu.

Na občnem zboru so govorili o raznih političnih in gospodarskih vprašanjih ter o delu kmetijske zadruge. Poleg drugega so sklenili, da bodo na prvem zboru volivcev imenovali pripravljalni odbor za gradnjo vodovoda v njihovem kraju.

V Solčavi je v organizacijo SZDL vključenih 351 članov ali 73 odstotkov vseh volivcev. To organizacijo lahko prištevamo k najboljšim organizacijam SZDL v mozirski občini. Skozi vse leto so na sestankih obravnavali vse važne gospodarske in politične probleme in na sestanke so vedno povabili tudi predstavnike vseh ostalih organizacij in društev.

V kraju deluje kar 15 organizacij in društev in so povečini vse delavne. Na občnem zboru so med drugim razpravljali tudi o delu KZ in ugotovili, da so kmetje že dobili zaupanje vanjo. Nadalje so govorili še o taksah za mlatilnice in vozove za hribovite predele. Bili so mnenja, da bi morala biti taksa na mlatilnice in vozove za takšne hribovite kraje nižja. Na občnem zboru so slavnostno sprejeli v organizacijo 19 novih mladih članov.

DOSTI SREDSTEV VLAGAJO ZA POPRAVILO CEST

Popravilu starih in gradnji novih gozdnih cest posvečajo v mozirski občini iz leta v leto več pozornosti. Preteklo leto so bila dela pri popravilu gozdnih cest v privatnem sektorju dobro organizirana. Tako je občinski ljudski odbor iz sredstev okrajnega gozdnega sklada popravil preko 60 kilometrov gozdnih cest. Od teh je preko 20 km sposobnih za avtomobilski promet. Skupno je bilo za popravilo gozdnih cest v preteklem letu porabljenih okoli 10 milijonov dinarjev.

Poleg teh cest gradi tudi Gozdno gospodarstvo Nazarje novo kamionsko cesto Korošica—Črета. Ta cesta bo povezala obsežna gozdna področja Črета, ki so zelo bogata z lesom.

Popravila in gradnje novih gozdnih cest se bodo nadaljevale tudi v letošnjem letu. Na prvem mestu je gradnja nove kamionske ceste Mozirje—Šmihel. Tudi s to cesto bo povezano širše gozdno področje. Na drugem mestu bo gradnja nove gozdne ceste Logarska dolina—Matkov kot. Cesta bo zajela širše bazene, ki so sedaj nedostopni.

Vsa ta dela dokazujejo, da ljudski odbor mozirske občine sredstva iz gozdnega sklada pravilno uporablja. Gozdni posestniki so zelo zadovoljni, saj jim je omogočeno lažje in hitrejše spravilo lesa.

Ali za Šentjur ne velja posipanje cest?

V Šentjurju gornji trg zelo kvari cesta, ki pelje skozi glavni del trga in je zelo prometna. Ta cesta je zadnja leta v zelo slabem stanju, zlasti je slabo urejena kanalizacija. To povzroča, da jo voda vedno bolj razjeda. Slabo vzdrževanje ceste pa se občutno odraža predvsem v zimskem času, ko ceste poledenijo in so vzrok mnogim nezgodam. Na račun te ceste je padlo že mnogo upravičene kritike. Tudi na zboru volivcev so o tem razpravljali, toda vse je ostalo le pri besedi oziroma v zapisniku.

Domačini kar ne morejo razumeti, zakaj v Šentjurju pozimi ne posipavajo ceste. Če bi jim cestna uprava pripravila gramoz, bi ga ljudje rade volje sami raztrosili po cesti, da bi se tako izognili mnogim nesrečam.

ŠENTJURČANI PREDLAGAJO

da se odpravijo nekatere pomanjkljivosti pri kino podjetju. Zlasti si želijo večje izbire filmov in da bi bila dvorana bolje zakurjena. Odpravili pa bi lahko tudi nepotrebno čakanje pri nabavi vstopnic, če bi bila blagajna prej odprta. Za vsako osebo naj bi se izdala samo ena vstopnica, ne pa samo bloki po 10 dinarjev. S tem bi bilo tudi olajšano delo blagajničarki, ljudje pa bi prišli prej na vrsto.

Obiskovalci pričakujemo od uprave kino podjetja, da bo upoštevala naše želje. Prizadeti

PIONIRJI — GASILCI

Prostovoljno gasilsko društvo Šentjur ima v svojem sestavu tudi pionirsko sekcijo, ki je bila ustanovljena l. 1953 in je v tem času vzgojila že precej mladih gasilcev. Trenutno šteje 10 pionirjev in pionirk. Vodi jih tov. Olga Smole, ena najbolj požrtvovalnih in aktivnih gasilk tega kraja. Vsak pionir ima svojo paradno in delovno uniformo ter pripadajoče orodje. Vsi so že opravili sanitetni in strokovni tečaj za gasilce-pionirje. V preteklem letu so tekmovali na gasilskem festivalu v Ljutomeru kjer so prejeli pismeno pohvalo) in v Mariboru.

Obstoj te sekcije je edinstven v občini Šentjur in služi za vzgled, kako je treba že mlade državljane pripravljati za dobre gasilce. M. J.

DROBNE VESTI IZ PREBOLDA

Gradnja gasilskega doma za Preboldi in Dolenjo vas dobro napreduje. So pa seveda še razne težave, ki pa jih bodo požrtvovalni in delavoljni gasilci gotovo premostili.

Delo gledališke družine je v zadnjem času nekoliko zamrlo. Ali je temu vzrok preobremenjenost režiserja, ali pa so ljudje, ki imajo smisel za igranje, malomarni!

V Preboldu bo treba misliti na javno razsvetljavo, saj kraj, ki slovi daleč naokrog po svoji tekstilni tovarni in romantični okolici, bi to že moral imeti.

V Šeščah je bil nedavno občni zbor SZDL, na katerem so poleg drugega sklenili, da bodo uredili knjižnico in čitalnico, razširili vodovodno omrežje, uredili ceste, perišča in še kaj.

V Matkah pod Mrzlico bodo gradili hmeljsko sušilnico, gasilski dom in prostor za trgovino. Pri gradnji sušilnice jim bo priskočil na pomoč Hmezad. Z.

OBČNI ZBOR V TOPOLŠICI

Preteklo nedeljo je imelo gasilsko društvo občni zbor. Kakor vsa prejšnja leta je bilo društvo tudi lani zelo delavno in je vse naloge uspešno izvršilo. Ob priliki 25-letnice obstoja društva v juliju 1956 so razvili nov društveni prapor. Člani društva se stalno strokovno izpolnjujejo z rednimi vajami in predavanji.

Pred dnevi je bil občni zbor organizacije SZDL Topolšica, ki je pokazal, da je bila tudi ta organizacija v minulem obdobju glede izvrševanja nalog uspešna. Odbor je vključil mnogo novih članov in uspešno sodeloval z ostalimi organizacijami pri izobraževalnem delu, izvedbi raznih proslav in pri reševanju drugih problemov. Tudi članarina je bila vsa pobrana.

Novice iz Konjic

ORGANIZACIJA RK V KONJICAH JE ZELO DELAVNA

Odbor RK v Slov. Konjicah je pred kratkim polagal obračun dela za minulo leto. Ta organizacija je na svojem področju vestno opravljala človekoljubne naloge. Odboru je uspelo, da je začel svoje delo razširjati tudi na okoliške kraje, kar je zelo razveseljivo.

Glavno delo te organizacije v preteklem letu je bilo usmerjeno na različne akcije, obdaritve in zdravstveno prosvetljevanje. Uspešno deluje tečaj za prvo pomoč, katerega redno obiskuje okoli 30 kmečkih deklet. Na zboru so sklenili, da bodo tovrstne tečaje organizirali tudi v industrijskih podjetjih, kjer so nesreče najbolj pogoste.

V okviru konjiške organizacije uspešno deluje podmladek RK na nižji gimnaziji. Člani podmladka so zelo aktivni pri raznih akcijah.

Na zboru so še predlagali, naj bi Konjičani še v večji meri skrbeli za ureditev svojega kraja. Predvsem so bili mnenja, da bo treba misliti na ureditev javnega kopališča in stranišča, v trgu in na prometnih točkah pa namestiti košarice za odpadke.

V ENEM LETU 762 VOŽENJ Z REŠILNIM AVTOMOBILOM

Reševalna postaja v Konjicah opravlja zelo hvaležno nalogo, čeprav se le malo sliši o njenem delu. Njihov avto je lani opravil 762 voženj z nad 60.500 km. v Primerjavi z letom 1955 je prevozil kar 16.000 km več. V letih, odkar so ga Konjičani nabavili, ima za seboj že nad 155.000 km brez vsakega večjega popravila. Dati je treba vse priznanje šoferju tov. Kelharju, kajti prav njegovi vestnosti, natančnosti in pazljivosti gre zahvala, da je v tako dobrem stanju in vedno uporaben za prevoz bolnikov.

Prav to pa se ugodno odraža tudi v finančnem stanju postaje. Predlansko leto je poslovanje zaključila z majhno izgubo, lani pa je že imela 2 milijona 896.000 din dohodkov, kar predstavlja nekaj nad 1 milijon več ko leta 1955. Delno je to pripisati zvišani tarifi za prevoz, več pa povečanju prevožene kilometraže. Tako si je avto z vožnjami že sam ustvaril potrebno amortizacijo za generalno popravilo, ki je predvideno to spomlad.

Na postaji tudi pravijo, da so še vedno primeri, ko ljudje zahtevajo prevoz ponoči, čeprav bi se lahko opravil podnevi. Sam en šofer in ena spremljevalka ne moreta biti noč in dan v službi. Še teže pa je z izterjavo dolžnih zneskov za vožnje. Večkrat minejo tedni in meseci, potrebno je več opominov in včasi tudi izterjava preko občine. To ni ravno najboljši odnos do ustanove od ljudi, ki njene usluge potrebujejo in ki jim jih tudi nikoli ne odreče.

V KONJICAH BODO LETOS PRECEJ GRADILI

Kot vse kaže, bo letos v Konjicah in bližnji okolici precej novogradenj. Občina ima v načrtu večji stanovanjski blok, KONUS pa gradnjo 6 stanovanj. Občina namerava poleg tega tudi v Stranicah postaviti nekaj stanovanj. O gradnji novih stanovanj razpravljajo tudi v podjetju KOSTROJ.

Izgledi so torej, da se bo letos stanovanjska kriza v konjiški občini vendarle nekoliko omilila.

V tovarni usnja KONUS so te dni zaključili tečaj za kvalificirane delavce. Tečajniki — razen treh — so vsi v redu opravili izpite. V kratkem bodo izpiti še za visokokvalificirane delavce.

L. V.

RAZŠIRJAJTE CELJSKI TEDNIK

ŠPORT

Več družbene veljave vaditeljem „Partizana"

Pred dnevi je bila v Žalcu občinska konferenca predsednikov društev Partizan s predstavniki oblasti in družbenih organizacij žalske občine. Konferenco je vodil predsednik okrajne zveze Partizan Celje tov. Ančik, med predstavniki pa sta bila sekretar občinskega komiteja ZKS tov. Kovač in predsednik občinskega sveta za telesno vzgojo tov. Gerželj.

NAJVEČ DRUSTEV PARTIZAN V CELJSKEM OKRAJU

Spodnja Savinjska dolina je najbolj bogata po številu društev Partizan v Savinjski dolini. Ž Vranskim, ki ima sicer posebno občino, je v tem predelu kar 10 partizanskih društev, ki že vsa zadnja leta kažejo razgibano življenje. Kljub temu pa s splošnim stanjem telesne vzgoje ne moremo biti zadovoljni. Društva se številčno niso okrepila. Premalo je v vrstah aktivnega članstva delavske mladine. Vzroke, da društva ne napredujejo tako kot bi želela vsa naša skupnost, je iskati predvsem v slabostih društvenih uprav, v pomanjkanju idealizma s prostovoljnim delom, tu in tam v medsebojnih prepirih, v neurejenih odnosih z drugimi družbenimi organizacijami, v oprijemanju starih šablon in oblik dela, deloma pa tudi v pomanjkanju materialnih sredstev. K navedenim vzrokom je treba še prišteti splošen problem partizanske organizacije — pomanjkanje vaditeljev, ki so v društvih pravzaprav glavni nosilci dela. Danes se v društvih Partizan udejstvuje predvsem šolska mladina, vprašati pa se je treba, kje je ostala mladina, ki zapusti šolanje in kje so starejši člani?

S temi ugotovitvami je tov. Ančik nakazal smer za razpravo, v kateri bi naj bila izmenjana mnenja, osvetljeni še ostali problemi, da bi na predstoječih občnih zborih društev lahko uspešneje začrtali pot dela za letošnje leto.

VEČ SPROŠČENOSTI V VADBENIH URAH — VEČ TEKMOVANJ!

Vse je odvisno od dobrih in sposobnih vaditeljev. Da v društvih še ni prave množičnosti je krivda v pomanjkanju vaditeljskega kadra, tu in tam pa tudi še v forsiranju starega načina dela, ki so za mladino privlačne. Mladina se navdušuje v Savinjski dolini za različne športne igre, še posebej pa za atletiko. To aktivnost je treba bolj smelo uvajati v okvir splošne vadbe in pravilno usmerjati.

Tudi na tekmovanja vse preveč pozabljamo. Tekma je vzpodbudna za mladega človeka, v njej meri svoje sposobnosti, ga razvedri in razvija v njem mnogotere moralne kvalitete. Predvsem je treba forsirati medvaška, meddrustvena tekmovanja, za katera niso potrebna nikakršna materialna sredstva. Pri tem bi obenem forsirali izletništvo kot nadaljno pozitivno sredstvo med članstvom Partizana, ki pravtako spada kot važna veja v splošen program partizanske organizacije. Medsebojni obiski bi zbližali članstvo Partizana, izmenjale bi se koristne medsebojne izkušnje in v splošnem poživelo celotno delo. Te prireditve bi služile tudi kot propaganda za nadaljnji razvoj in napredek telesne vzgoje na podeželju.

POVEZANOST S SZDL IN DRUSTVI PRIJATELJEV MLADINE

Tov. Kovač, sekretar občinskega komiteja ZKS Žalec, je v razpravi nakazal potrebo po večji povezanosti društev Partizan s krajevnimi odbori SZDL in DPM, ki se v zadnjem času ustanavljajo v vseh krajih. Treba bo probleme partizanske organizacije reševati na širši osnovi in že zaradi tega ne morejo društva Partizan živeti izolirano od vseljudske organizacije SZDL, ki ima namen pomagati vsem ostalim družbenim organizacijam pri premagovanju njihovih težav. Občni zbori SZDL so vsekakor mesto, kjer lahko članstvo Partizana opozarja na svoje probleme in navsezadnje je tudi njihova dolžnost, da ob tej priliki povedo kar jih žuli. Le na ta način bo tudi lažje reševati materialne težave v posameznih društvih. Sedanji odnosi niso bili najboljši. Marsikatere stvari bi se lahko uredile doma, če bi bilo več medsebojnega zaupanja in sodelovanja. Lokalna nesoglasja so se obravnavala v Celju, vsak, ki se je čutil prizadetega je hodil tožit v Celje, namesto da bi se stvari razčistile in uredile doma. S pravočasnim planiranjem, pravilno izbiro kandidatov in potrebno razpravo z vodstvi podjetij, bi tudi lahko dvignili število vaditeljev iz vrst delavske mladine in jih strokovno izpopolnili v raznih tečajih partizanske organizacije. Da ni potrebne množičnosti v Partizanu je vsekakor krivda na družbenih organizacijah, ki so doslej premalo pogiobile v vprašanja telesne vzgoje, velik del krivde pa odpade na društva Partizan sama, ki se niso dovolj borila za vsakega mladega človeka in ga poskušala s pravilnim delom vključiti v redno društveno življenje.

Ugotovitve, ki so bile več ali manj že rezultat občinske konference v Celju, so prišle ponovno do izraza tudi v žalski občini. Treba se bo odločneje spoprijeti z navedenimi težavami in problemi, ki se z dobro voljo in več idealizma dajo odpraviti. S sodelovanjem in skupnim delom vseh družbenih organizacij bo tudi partizanska organizacijacija dobila v žalski občini svoje pravo mesto, ki ji po vlogi in pomenu svojega dela upravičeno pripada.

LJUBLJANA : CELJE 12:1

V torek zvečer je bila na drsališču v mestnem parku prva prvenstvena tekma v hokeju na ledu republiške lige med najboljšo garnituro Ljubljane in HDK Celjem. Začetek dvoboja je kazal, da bodo Celjani doživeli katastrofalen poraz, To se je zdelo v drugi tretjini igre, saj so gostju vodili že z 11:1. V zadnjih dvajsetih minutah pa so Celjani nudili boljšim gostom trd odpor, zato se je domača mreža potresla le enkrat. Tako se je končni rezultat dvoboja glasil 12:1 (6:0, 5:1, 1:0). Častni gol za Celje je dal Jenko. Tekmo, ki je bila na momente precej »moška« sta dobro vodila Božič iz Jesenic ter Celjan Kerkoš.

V Nadaljevanju republiškega prvenstva so Celjani v četrtek nastopili v Vevčah, v soboto, 26. januarja ob 18,30 pa se bodo na domačem drsališču v mestnem parku srečali z ekipo jeseniških hokejistov.

V soboto, 26. in v nedeljo, 27. januarja bo na drsališču v mestnem parku zelo živahno. Dva dni bo potekalo republiško prvenstvo v umetnem drsanju. Nastopili bodo najboljši drsalci iz Slovenije, ki so hkrati tudi državni prvaki. Domače HDK Celje pripravlja v tej zvezi še drsalno revijo, ki bo v nedeljo, 27. januarja ob 15. uri z udeležbo vseh najboljših slovenskih drsalcev.

NUNČIČ — ZMAGOVALEC V SLALOMU!

Celjski smučarji so bili teden dni na skupni vadbi na smučiščih pri Celjski koči. Ob zaključku treninga so se med seboj pomerili v slalomu. Na progi 250 m s 30 vratci in 60 m višinske razlike je bil pri članih naslednji vrstni red: 1. Nunčič 61,2, 2. Cetina J. 63,6, 3. Kopitar J. 66,3, 4. Cetina P. 66,4, 5. Veber 67,5. Mladinci: 1. Požun 74,1, 2. Zadravec M. 108,2. Pionirji: 1. Rom, 2. Oberžan, 3. Košič. Mlajši mladinci: 1. Lisec, 2. Rosina.

Na Svetini je smučarski tečaj za vajence MIS Store. V nedeljo so se med seboj pomerili v slalomu. Na progi 200 m z 20 vratci in 65 m višinske razlike je zmagal Knez s 79,8 pred Grmekom 80,60 in Pajkom 89,2.

VELENJE — PRIZORIŠČE TEKEM V KLASIČNIH DISCIPLINAH

V Velenju so imeli v nedeljo smučarski praznik. Slovesno so otvorili novo smučarsko 40 m skakalnico športni objekt, ki je zrasel s prostovoljnim delom velenjskih telovadcev in športnikov. Prav je, da so za ta pomembni praznik bila v kraju v okrajnem merilu pomembna tekmovanja — prvenstvo Celjske smučarske podzveze in okrajno prvenstvo društev Partizan za naslove prvakov v klasičnih disciplinah. Ceprav je smučarska sezona šele nastopila in mladina ni imela dovolj časa za vadbo, pa smo lahko z rezultati več kot zadovoljni. Kar poglejmo si najboljše med njimi.

Prvenstvo športnikov v smučarskih tekih — proga 12 km, člani: 1. Branko Salaj (Celje) 1:05,24, 2. Cilenšek (Zabukovca) 1:06,03, 3. Kolar (Ž) 1:06,27. Izven konkurence sta Robač in Osenjak iz Raven potrebovala za progo 47,07 in 48,13 min!

Mladinci — proga 6 km: 1. Ban 29,16 (C), 2. Zupanc 29,52 (C), 3. Pangerl (C) 30,30. Izven konkurence zopet najdemo na prvih treh mestih mladince iz Raven — Baučeta, Urnanta in Štefarnika.

Članice — 6 km 1. Belaj (C) 29,42, 2. Škornik (C) 47,47.

Mladinke — 4 km: 1. Meh (Soštanj) 35,10, 2. Stvarnik (S) 43,20, 3. Klemen (rBaslovče) 52,45.

Prvaki okrajne zveze Partizan Celje so postali — pri članih Primožič (Gomilsko) 1:14,44, pri mladincih Ban (Šentjur), pri članicah Kramperšek (Braslovče) 45,11 in pri mladinkah Mehova (Sošt.).

Skupno je v tekih nastopilo 30 tekmovalcev, brez dvoma premalo za okrajno prvenstvo!

Več zanimanja in nastopajočih je bilo pri tekmovanju v skokih. Nastopilo je 18 članov in 16 mladincev. Pri članih je bil vrstni red: 1. Ježovnik (Sošt.) 161,5 (35 m, 35,5 m), 2. Cizej (Gomil.) 151,5 (32, 34,5), 3. Zager (Sošt.) 147,5 (34, 34), 4. Kokalj (Vojnik) 136 (31,31,5), 5. Kmecelj (V) 134,5 (29, 30,5), 6. Naraločnik (Sošt.) 127,5 (29,5, 28,5).

Mladinci: 1. Javornik (Velenje) 138 (29, 29,5), 2. Hanžič (Br.) 135,5 (29, 30,5), 3. Jutršek (Voj.) 119,5 (25,5, 27), 4. Hladin (Vel.) 119 (25,5, 24), 5. Krevsl (Vel.) 115,5 (24,5, 24), 6. Golob (Voj.) 115 (24, 24).

V nedeljo, 27. t. m. bo v Šentjurju na smučiščih Resevna II. del tekmovanja — v alpskih disciplinah. Upajmo, da bo na startu več mladine, saj se več ali manj v pretežni meri vsi smučarji oklepajo alpskih disciplin.

SMUČARSKO PRVENSTVO OKRAJNE ZVEZE PARTIZAN CELJE

V nedeljo so bila v Velenju smučarska tekmovanja v tekih in skokih za prvenstvo Okrajne zveze Partizan Celje. Prireditev je vzorno izvedbo TVD Partizan - Rudar Velenje.

Na dopoldanskih tekih so nastopili člani, članice, mladinci in mladinke. Na 12 km dolgi progi je med člani zmagal Salej (Celje), pri članicah, ki so pretekle 6 km pa Belajeva (TVD Partizan Polule). Med mladinci (6 km) je bil najuspešnejši Ban (Celje). V tej disciplini so tekmovali kot gostje tudi člani in mladinci Fužinarja iz Ravn na Koroškem, med katerimi je olimpijec Robač dosegel najboljši čas dneva, ravnotako tudi mladinec Panče.

TVD Partizan — Rudar Velenje se ponaša z edinstvenim zimskošportnim objektom v državi, ki ga tvorijo tri skakalnice s skupnim iztekom. To napravo so velenjski športniki zgradili ob pomoči rudarjev v samem trgu, kar daje objektu še toliko večjo vrednost.

Popoldansko tekmovanje v skokih je privabilo obilo gledalcev. Na 45-metrski skakalnici so bili doseženi naslednji rezultati:

Člani: 1. Ježovnik (Soštanj) 161 točk, 2. Cizej (Gomilsko) 151 točk, 3. Zager (Soštanj) 147 točk. Mladinci: 1. Javornik (Velenje) 138 točk, 2. Hanžič (Braslovče) 135 točk, 3. Juteršek (Vojnik) 129 točk. Nastopilo je skupno 38 tekmovalcev. Rekord skakalnice (37,5 m) je postavil Cizej iz Gomilskega.

Ob svečanem zaključku tekmovanja so prejeli najboljši diplome ter praktična darila, ki jih je poklonila Okrajna zveza Partizan in podjetja iz Velenja.

NOVI INSTRUKTORJI V UMETNEM DRSANJU

Pred dnevi je bil v Celju zaključen 6 dnevni instruktorski tečaj za umetno drsanje. HDK Celje je imel v tečaju kar 3 udeležence, ki so ob zaključku uspešno opravili izpit in dobili naziv instruktorja v umetnem drsanju. To so tov. Jelovskova, nebevskova in Kragl. Istočasno je bil tudi tečaj za sodnike v umetnem drsanju. Tu v tem tečaju smo imeli Celjani svojega predstavnika, tov. Rika Preisingerja, ki je pred izpitno komisijo uspešno opravil izpit. Vsem čestitamo!

SMUČARSKI TEČAJ NA SVETINI

Uprava metalurške industrijske šole v Štorah je v času zimskih šolskih počitnic organizirala smučarski tečaj na Svetini. Tečaj bo trajal od 17. do 27. januarja. V tečaj so poslali najboljše učence te šole, ki imajo veselje do te sportne panoge. Vodja tečaja je tov. Anton Kranjar, strokovni program pa izvaja tov. Vlado Veber iz Celja. Učenci z najboljšim uspehom bodo pozneje nastopali v raznih tekmovanjih med šolami.

Uprava šole, ki je organizirala tečaj, zasluži vso priznanje. Prav bi bilo, da bi podoben tečaj organiziral tudi centralni odbor SSD »Kovinar« v Štorah za ostale mladince ter organiziral razna tekmovanja.

TECAJ ZA VADITELJE SMUCANJA

V skrbi za nove vodniške kadre je Okrajna zveza Partizan Celje izvedla na Mozirski koči tečaj za smučarske vaditelje, ki ga je obiskalo trinajst društvenih pripadnikov. V sedmih dneh so predelavali osnovno in nadaljevalno šolo smucanja, potrebno metodiko in teorijo smucanja.

Z vzorno skrbjo Okrajne zveze Partizan imajo društva že nad 20 smučarskih strokovnjakov, ki so usposobljeni za vadbo na snegu. Vodstvo tečaja je izbralo to priliko še za sodniški seminar in je deset tečajnikov položilo izpite za smučarske sodnike. Z onimi, ki so v lanskem letu opravili podobne izpite, se sedaj Okrajna zveza ponaša kar s 25 sodniki.

Tečaj so vodili Zadravec, Faktor in Lužnik.

STORSKI »KOVINAR« JE POLAGAL OBRAČUN DELA

Na območju Štor z bližnjo okolico stanuje več kot 1000 mladincev in mladink. Razen tega je tu 6 različnih šol, veliko metalurško podjetje, gradbišče Beton in druga podjetja. Na tem področju, ki je bilo nekdaj športno zelo razgibano, deluje sedaj samo eno športno društvo »Kovinar«, ki šteje 62 registriranih članov. Društvo ima v svojem sestavu samo nogometni in kegljaški klub, košarkarski, v katerem so bili najbolj marljivi mladinci, pa je bil med letom razpuščen.

Društvo kot celota v preteklem letu ni pokazalo pomembnih uspehov. Vzrok temu je bil, da je bilo v centralnem odboru premalo pravih aktivnih športnikov, bila pa je tudi slaba povezava in sodelovanje med klubi. Nogometni klub je bil finančno najmočnejši in je bil sam centralni odbor finančno odvisen od njega. Najbolj »reven« pa je bil kegljaški klub. Na občnem zboru so predlagali, da bi bilo potrebno društvo decentralizirati, predvsem v gospodarskem pogledu in skrbeti za v s e s e k c i j e e n a k o. Glavni cilj društva mora biti, da se razvijejo vse vrste športne dejavnosti, ne samo nogomet.

Društvo ima velike težave spričo neurejenega igrišča. Za zimske treninge nimajo nobenega prostora. Kegljači imajo svoje treninge skozi vse leto v Celju, kar je vezano s precejšnimi stroški in izgubo dragocenega časa. Zato pa ima kegljaški klub trenutno le 20 aktivnih članov. Če bi imeli v Štorah lastno kegljišče (za katerega so ustvarjeni vsi pogoji), bi se število članov povečalo najmanj trikratno. Pristojni ljudje kažejo do tega vprašanja premalo razumevanja.

Žalostno je tudi to, da v Štorah pri tolikšnem številu mladincev ne obstoja telovadno društvo »Partizan«. Toda, če bi ga ustanovili, ne bi imeli v zimskem času kje vaditi. Na tem območju ni niti ene telovadnice (tudi nobena šola je nima). Okrog tega problema razpravljajo v Štorah že vsa leta po osvoboditvi, toda konkretno ni bilo na tem področju ničesar storjenega.

Ob zaključku zbora so sklenili, da bodo letos v Štorah spet ustanovili košarkarski klub, odbojkarski klub, smučarsko sekcijo in telovadno društvo »Partizan«. Izvolili so 13 članski centralni in 3 članski nadzorni odbor ter disciplinsko sodišče. Za predsednika društva je bil ponovno izvoljen tov. Franolič, predsednik upravnega odbora železarne Štore. J. M.

LEP OBRAČUN DELA STRELSKE DRUŽINE »TEMPO«

Pred kratkim so se tudi člani strelske družine »Tempo« zbrali k svojemu rednemu obračunu enoletnega dela. Predsednik družine tovariš Ivan Veber je v svojem poročilu omenil, da je družina v preteklem letu dosegla izredne uspehe. Z njeno pomočjo in z njenim posredovanjem je bilo na območju Celja ustanovljenih več strelskih družin. Poleg tega je poudaril, da si je družina v preteklem letu priborila rekordno število pokalov.

Na tekmah za prvenstvo države so člani »Tempa« osvojili dve zlati, štiri srebrne in

V strelski družini »Tempo« je včlanjenih tudi precej žena in deklet. Na sliki vidimo žensko trojko v patrolnem teku za dan JLA čez stari celjski most.

šest bronastih značk. Nadalje je tov. Tržan izenačil svetovni rekord z malokalibrsko puško, Mejavšek pa je postal državni prvak in rekorder pri streljanju s pištolo. Na tekmah za republiško prvenstvo so člani te družine prejeli 5 srebrnih in dve bronasti znački. Na okrajnem prvenstvu pa so si strelci priborili 18 zlatih, 5 srebrnih in 9 bronastih značk.

Družina je imela med letom 46 tekmovanj z raznimi društvi na območja Celja. Zanimivo je bilo tudi tekmovanje za prvenstvo sindikata v podjetju, saj je nastopilo kar 1.200 članov.

Najbolj zaslužni strelci in člani družine so na občnem zboru prejeli tudi posebna priznanja od okrajnega strelskega odbora. Ta priznanja so prejeli: Ivan Veber, Franc Mahne, Tonček Jager, Slavko Tržan, inž. Krivec, Mirko Mejavšek, Anton Košec, Ivica Pustek, Sonja Brečko in Ivica Ostrožnik.

PRIZADEVANJA ZA NAPREDEK TELESNE VZGOJE

V mesecu januarju je celjski aktiv učiteljev in profesorjev telesne vzgoje skupno s Svetom za šolstvo OLO Celje pričel z izvedbo seminarjev za telesno vzgojo z učiteljstvom celjskega okraja. Namen teh seminarjev je seznaniti učiteljstvo s sodobnimi načeli pouka telesne vzgoje, z zimskim udejstvovanjem šolske mladine, organizacijo zimskih tekmovanj, predvsem pa z vadbenim gradivom z drobnimi rekviziti, ki si jih učenci lahko napravijo sami doma ali pa v šoli pri ročnih spretnostih. Doslej so bili izvedeni seminarji v naslednjih občinah: Žalec, Mozirje, Soštanj, Šentjur, Kozje in Planina nad Sevnico. V mesecu februarju bodo seminarji še v vseh ostalih občinah celjskega okraja. Brez dvoma bodo navedeni seminarji pripomogli k vrednotenju in boljšim uspehom v šolski telesni vzgoji in neposredno s tem tudi v organizacijah privatne iniciative.

Hokej na ledu
POLJAKI PRAVI MOJSTRI V HOKEJU NA LEDU

Prvič smo v Celju imeli priložnost videti na ledu prave mojstre v hokeju na ledu. Gostovanje hokejistov KTH Krynica iz Poljske v Celju je bil res pravi športni užitek. Videli smo dovršene in duhovite akcije, izredno hitrost in mojstrstvo v drsanju in nič manjše tudi v streljanju na gol. Temu se ne smemo čuditi, saj je mnoštvo gostov imelo v svojih vrstah kar 4 državne reprezentante. Celjani so tokrat nastopili okrepljeni z Ljubljančani. V prvem nastopu so gostom nudili prav dober odpor. Zlasti se je v vratih odlikoval Kroflič, ki je rešil Celjane večjega poraza. Drugega dne so bili Poljaki še bolj razigrani in so pobrali prepričljivejšo zmago. Rezultata — I. dan: 13,3 (5:1, 2:2, 6:0), II. dan: 19:1 (7:0, 2:0, 10:1), obakrat v korist gostov. Odmore so poživljali umetni drsalci HDK Celje, ki so pokazali kar lep napredek v tej panogi.

CELJSKI TEDNIK — IZDAJA OKRAJNI ODBOR SZDL V CELJU — UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: CELJE, TITOV TRG 3 — POŠTNI PREDAL 123 — TEL. UREDNIŠTVA 24-23, UPRAVE IN OGLASNEGA ODDELKA 25-23 — TEKOČI RAČUN 620-305-T-1-266 PRI MESTNI HRANILNICI V CELJU — IZHAJA VSAK PETEK — LETNA NAROČNINA 500 DIN, POLLETNA 250 DIN, ČETRTLETNA 125 DIN — ROKOPISOV NE VRAČAMO — TISK CELJSKA TISKARNA V CELJU

OBJAVE in OGLASI

TECAJ STROJEPISJA IN STENOGRAFIJE

Društvo stenografov in strojepiscev v Celju priredi nadaljevalni tečaj strojepisja. Začetni in nadaljevalni tečaj stenografije.

Vpisovanje: 30. I. 1957 od 14. do 15. ure in od 6. do 9. II. 1957 od 8. do 10. ure na Ekonomski srednji šoli, kjer dobite tudi informacije.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše mame in stare mame

KUKOVEC MARIJE

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala godbenemu aktivu ZPD »France Prešeren« za sodelovanje ter vsem ostalim, ki so darovali vence in cvetje.

Sin Adolf, žena Angela in vnuka Milan in Adolf ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Vsem, ki so spremili na njegovi zadnji poti upokojenca

OJSTERSEK FRANCA,

se iskreno zahvaljujemo. Posebno se še zahvaljujemo dr. Podpečanu, ki ga je skrbno obiskoval in tolažil, kakor tudi duhovščini.

Žalujoča žena in hči

Radio

Nedelja, 27. januarja
11,45 Izbrali ste — prisluhnite!
11,45 Zabavna glasba, vmes reklame in objave

Ponedeljek, 28. januarja
17,00 Domače novice, objave in reklame
17,15 Pesmi jugoslovanskih narodov
17,30 Sportni komentar
17,35 V plesnem ritmu
17,45 Tamburaški orkester »Fr. Prešeren« pred mikrofonom

Torek, 29. januarja
17,00 Domače novice, objave in reklame
17,15 Izbrali ste — prisluhnite!
17,30 Radijski feljton
17,35 Izbrali ste — prisluhnite!
17,45 Koračnice igra godba na pihala »France Prešeren« iz Celja

Sreda, 30. januarja
17,00 Domače novice, objave in reklame
17,15 Plesne melodije v izvedbi Celjskega plesnega orkestra
17,30 Kulturni obzornik
17,35 Glasbena medigra
17,45 Filmske melodije

Četrtek, 31. januarja
17,00 Domače novice, objave in reklame
17,15 Izbrali ste — prisluhnite!
17,30 5 minut za naše gospodinje
17,35 Glasbena medigra
17,45 Poje Komorni moški zbor p. v. Egona Kuneja

Petek, 1. februarja
17,00 Domače novice, objave in reklame
17,15 Poje pevski zbor učiteljišča p. v. Borisa Ferlinca
17,30 Gospodarske vesti
17,40 Promenadni koncert

Sobota, 2. februarja
17,00 Domače novice, objave in reklame
17,15 Izbrali ste — prisluhnite!

IZLET V TRST IN BENETKE

Obveščamo vse cenjene stranke, da smo pričeli s sprejemanjem prijav za dvodnevni izlet z avtobusom v Trst in Benetke.

Nadalje obveščamo, da so izšli programi izletov za prvo polletje 1957 za tu in inozemstvo.

Vsa šolska vodstva prosimo, da pravočasno prijavijo število prijav za potovanja v Planico v času »Planiških tekem«, ki bodo 8. in 9. marca. Za te prireditve prirejamo poseben izletniški šolski vlak.

Ne pozabite, da naša poslovalnica izdaja vozne karte za tu in inozemstvo v predprodaji. Posredujemo tudi potne liste in tuje vizume.

Poslužujte se naših uslug, ker boste hitro in solidno postreženi.

PUTNIK CELJE

PRODAM ali dam v najem posestvo. Naslov v upravi lista.

PRODAM enega ali par težkih konj in skoraj nov voz (nosilnost 3 tone). Naslov v upravi lista.

PRODAM hišo z 1 ha in 60 a zemlje. Trbovo, Polule 33, Celje.

PRODAM hrastovo spalnico. Žalec 157/I. Ogled ob nedeljah dopoldne.

SPREJMEM gospodinjsko pomočnico, samostojno, ki zna ravnati z malim otrokom. Javite se čimprej v Plečnikovi ulici 29 (Jožefov hrib) od 15. ure dalje.

Koncerti

6. februarja: V. abonma koncert — večer opernih arij.

11. februarja: koncert Slovenskega okteta. Izven abonmaja. Abonenti imajo prednost pri nabavi vstopnic.

27. februarja: VI. abonma koncert — pianistka Breda Rajh.

Abonente naprošamo, da poravnajo III. obrok.

Gledališče

CELJSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 26. jan. ob 19,30 — Shakespeare: MACBETH — Gostovanje v Mariboru

Nedelja, 27. jan. ob 19,30 — Shakespeare: MACBETH — Gostovanje v Mariboru

Kino

KINO UNION, CELJE

Od 24. do 27. I.: »STEKLENI CEVELJCKI«, ameriški barvni film

Od 28. do 31. I.: »KLIC DIVJINE«, ameriški barvni film

Od 1. do 4. II.: »AVANTURE DON JUANA«, ameriški barvni film

KINO METROPOL, CELJE

Od 26. do 29. I.: »PEDAGOŠKA POEMA«, ruski barvni film

Od 30. I. do 2. II.: »TROBENTE OPOLDNE«, ameriški barvni film

TRGOVSKO PODJETJE »SAVINJSKI MAGAZIN ŽALEC« RAZPISUJE NASLEDNJI DELOVNI MESTI

1. POSLOVODJO
za poslovalnico Šempeter ob Savinji

2. TRGOVSKEGA POMOČNIKA-CO
za isto poslovalnico.

Pogoji: strokovna izobrazba po »Pravilniku o strokovni izobrazbi delavcev v trg. podjetjih« (Ur. list FLRJ štev. 56-55). — Plača po tarifnem pravilniku. — Pismene ponudbe z opisom dosedanjih zaposlitev pošljite na upravni odbor podjetja.

Zadružna poslovna zveza
VIS poslovalnica CELJE
Miklošičeva c. 2 (prej kmetij. apoteka)

Vam nudi priznana viška vina:

Plavac 13,5 mal. 1 lit.	150 din
Vugava, 13,5 mal., 1 lit.	150 din
Črno viško, 12 mal., 1 lit.	140 din
Bijelo viško, 12 mal., 1 lit.	140 din
Komovica, 40%, 1 lit.	380 din

Posluje kot trgovina z vinom preko ulice. — Pričetek poslovanja v četrtek, dne 31. I. 1957. — Se priporočamo!

Odprto vsak dan razen nedelje od 7,30 do 12 in od 14 do 17

PREBIVALCI SAVINJSKE DOLINE

POZOR!

Renomirano izvozno podjetje »SLOVENIJALES«, Ljubljana

dostavlja pohištvo brezplačno na dom do 25 km v okolico Celja

ob kamionskih cestah direktno iz svoje prodajalne

V CELJU Zidanškova ul. 15

bivša trgovina »POHIŠTVO, CELJE«, katere poslovanje je s 1. I. 1957 prevzelo.

Oglejte si našo bogato zalogo vseh vrst pohištva!
Prepričajte se o naših brezkonkurenčnih cenah!
Zadovoljni boste z našo postrežbo!

TONE ZAGORC:

Due razočarani ‚cvetki'

(Nadaljevanje)

»Dovolj mi je tega tavanja po mestu«, je vsa nejevoljna dejala Pratkarica. »Poklicala bom taksi, da naju bo zapeljal v Trnovo.«

»Najbolje bo,« se je navdušila Karolinca.

Taksi je bil hitro pri roki in Pratkarica je ponosno rekla šoferju: »V Trnovo, do studia Triglav film.«

Šofer je takoj mislil, da morata biti to neki vsiljivi dami, ki se hočeta vriniti v službo pri filmskem podjetju.

Pratkarica je bila sicer brez klobuka, ker ga je bila pozabila v vlaku, a kljub temu je ošabno vihala nos v čakalnici studia pred lepimi mladimi dekleti, ki so bile videti mnogo bolj skromne od nje. Bile pa so trdno prepričane, da jim Pratkarica ne bo mogla konkurirati.

»Nič ne bo,« je z resnim glasom dejal režiser.

»Kako nič?« ga je začudeno pogledala Pratkarica. »Zaigrala vam bom še en prizor iz Tiemayerjeve igre ‚Mladost pred sodiščem', s katero sem doživela velik uspeh na odru.«

»Ni treba. Bo kar dovolj,« jo je skušal prepričati režiser.

»Toda jaz vem,« se je razjezila Pratkarica, »da ste sprejeli mnogo slabše od mene.«

»Za ta greh,« je dejal režiser, »če smo ga storili, se pač ne bo treba vam kesati.«

Dolgo sta se prerekala režiser in Pratkarica in skoraj bi ga bila prepričala, da bi se je le usmilil. Končno pa se je spomnil učinkovite potegavščine.

Avdicija se je pričela. Neki uslužbenec je po imenih klical prijavljene kandidatke. Vrata so se odpirala in zapirala, skozi nje pa so odhajali veseli, nasmejani in žalostni, razočarani obrazi.

»Karolina Renčarg. Vstopite prosim.« je s prijaznim glasom dejal uslužbenec in Karolinca je stopila skozi vrata v filmski studio. Vse polno reflektorjev ji je sijalo pred očmi, fotokamere so brnele in hipoma se je zbralo okrog nje vse osebje, ki je bilo trenutno v studiu. Vsi so se začeli posmehovati, ko so si malo natančneje ogledali Karolinco. Lasje se ji niso svetili, v oči je bila videti, ko da je malo škiljava, život preobilen, noge precej skrivenčene in predebele, čeprav v lepih nogavicah in čevljih, tako, da je mislil režiser takoj končati z njo.

»Tovarišica, težko bo šlo. Zaradi mene bi se pogodila, toda občinstvo bi ne bilo zadovoljno z vami. Film je pač film, umetnost, kjer je treba predvsem lepih, talentiranih ljudi. Oprostite torej. Morda vas bomo rabili kdaj kasneje za kakšno komično vlogo. — Dalje, Igor,« je rekel režiser uslužbencu, ki mu je bilo edino delo to, da je odpiral in zapiral vrata od studia in pozival nove kandidatke.

Ko je Karolinca razočarana stopila spet v čakalnico, jo je Pratkarica takoj obsula z vsemogočimi vprašanji. A zdaj je prišel čas nanjo, da tudi ona pokaže pred režiserjem svojo lepoto in svoje igralske sposobnosti.

»Zaigrajte prosim en odlomek iz katerekoli igre,« je dejal režiser Pratkarici, ki si je izbrala en prizor iz Molliere-ove komedije »Namišljeni zdravnik.«

Režiser se je začel tolči po kolenih in žmajevati z glavo, gledalci pa so se začeli neprizanesljivo smejati Pratkaričini igri. Pratkarica je mislila, da jih je navdušila s svojo igro, pa je začela posamezne besede še bolj dostojanstveno izgovarjati, ko da govori s prižnice.

»Koliko ste že stari?« jo je vprašal presenetljivo.

»Dvaintrideset sem jih napolnila, toda kot vidite, se mi ne vidi, da bi bila toliko stara.«

»Vse zaman. Preko trideset let starih kandidatk ne smemo sprejeti, poleg tega ste pa še oženjeni.«

»Oženjena? To lahko hitro uredim. Z možem se tako ne razumeva preveč. Če je to edina ovira, se bom ločila.«

»Ne, ne, prestari ste. Hvala za avdicijo in oprostite. Morda bo kdaj drugič boljša priložnost. Za kakšno komično vlogo boste morda še prišli kdaj v poštev,« je tudi Pratkarico potolažil režiser.

Karolinca in Pratkarica sta bili zelo potrti. Odšli sta v hotel »Slon« in se tam napili wyskyja od jeze. Ob štirih popoldne sta odšli v kino in tu se je njuna jeza na režiserja malo ohladila.

»Veš Lojzka,« je rekla Karolinca Pratkarica, »rada bi se poročila s kakšnim igralcem ali pa pisateljem, ki jih je pri filmu dovolj. Pa mi že menda ni tako namenjeno. Sicer je pa moj fant, čeprav je navaden šofer, kar dober zame. Samo, če me bo še maral, to me zdaj najbolj skrbi.«

»Kaj ti, iz mene se bodo norčevali ljudje. Rekli bodo: toliko je že stara, pa še zmeraj prismojena,« je napol v šali, napol zares dejala Pratkarica. Karolinca pa je pripomnila:

»Prismojeni sva obe, ko sva trapali v Ljubljano in si po nepotrebnem naredili toliko stroškov. Najhuje bo sedaj z Radečani, ko se nama bodo smejali.«

Res je, še vsako veliko mesto nima deklet, ki bi se opogumile prijaviti za velik filmski konkurs. V Radečah pa se je tudi to zgodilo.

Radečani so zelo ponosni na svoje mestece in če se hoče kdo z njim prav posebno pohvaliti, pravi: imamo vse, celo pin-up-girls kakor jih nazivajo v Hollywoodu.

Po neuspehu pri filmu sta se Pratkarica in Karolinca posvetili dramski umetnosti. Pravijo, da tu bolje uspevata, seveda — na vaškem odru.

Gledališka družina vabi na

II. celjski gledališki ples

v Narodnem domu, dne 2. februarja 1957 ob 20. uri. Vabila (ki veljajo kot vstopnice z rezervacijo) po 200 dinarjev se dobe pri gledališki blagajni: za gledališke abonente v soboto in nedeljo, to je 26. in 27. januarja od 16. do 18. ure, za ostalo občinstvo od ponedeljka 28. januarja dalje vsak dan od 16. do 18. ure.

Črnogorski vladika Njegoš v Celju

Ce bi takrat, ko se je zgodilo, novinarji poročali o potovanju črnogorskega vladarja Njegoša skozi Celje, bi reportaža o tem glasila takole:

Celje, 15. decembra 1847.

Črnogorski vladar Vladika Njegoš, ki je iz črnogorske prestolnice Cetinja po morju potoval v Trst, kjer je opravil svoje osebne in državniške posle, se je napotil preko Slovenije na Dunaj. Potuje v kočiji. Na poti je njegova vprega kake tri kilometre pred Celjem obstala v snežnem zametu, kajti sneg je vso noč močno padal. Kočija se niti za ped ni več premaknila.

Med kmeti okoliških vasi se je naglo razširila vest, da je črnogorski vladar v zametu in ne more več naprej. Okoli dvesto kmetov je pohitelo na tisti kraj. Ko so prispeli do Njegošovega spremstva so se prisrčno pozdravili z njim, potem pa so izpregli konje in sami z rokami popeljali kočijo naprej do Celja. Vso pot so se menjavali ko so prebijali snežne zamete.

V Celju se je vladika Njegoš odpočil v gostilni, ki je bila že pripravljena na njegov prihod. Toda ni bil sam. Obkrožili so ga domačini in poslušali njegovo pripovedovanje o Črni Gori, o njenem boju za svobodo. Gostilna, v kateri je Njegoš stanoval, je bila premajhna, da bi sprejela vse, ki so prišli, da bi ga videli in slišali. Zato je Njegoš stopil na gostilniški prag in spregovoril množici, ki ga je navdušeno pozdravljala:

— Bratje Slovenci, — je spregovoril vladika — zahvaljujem se vam za vašo prisrčno dobrodošlico. Vi ste pozdravili vladarja svobodne slovanske države, ki se imenuje Crna Gora. —

— Bratje Slovenci! Moja domovina je svobodna, toda za to svobodo smo plačali s krvjo, da smo jo izvojevali in ohranili. Še danes moj narod preliva kri, da bi ohranil svobodo. Toda, bratje moji, jaz se kljub temu ne čutim svobodnega, ker vsi drugi Slovani na Balkanu ječijo v sužnosti, nekateri v avstrijskem, drugi v rimskem cesarstvu ... —

— Zato, bratje, združimo se v borbi proti vsem sovražnikom, da bi izvojevali svobodo in očuvali slovensko ime.

Brez borbe ni svobode. Mi Črnogorci vam bomo pri tem pomagali ... —

Zbrana množica se je navdušeno prerivala okoli Njegoša. Vsak mu je hotel stisniti roko. Njegoš pa se je pozdravljal z vsemi in govoril:

— Moja domovina je siromašna. Nisem vam mogel prinesti darov. Toda ostalo mi je nekaj tobaka, ki raste v moji domovini. Evo, vzemite kar imam. —

Vladika je začel deliti cigarete in tobačne liste med množico. Ker pa vsi niso mogli dobiti od količine, ki jo je imel, so si med seboj delili koščke cigaret in tobačnih listov.

Toda nemškim oblastnikom v Celju ni bilo všeč, da je bil črnogorski vladar tako toplo sprejet med Slovenci. Hitro so vprašali Dunaj, kaj jim je storiti in še hitreje je prišel odgovor, da naj oblast poskrbi, da bo pot na Dunaj čim prej prevozna in da bi Njegoš lahko čim hitreje potoval skozi slovensko ozemlje. Ni jim bilo všeč, da je na avstrijskih državnih tleh govoril proti Avstriji in opogumljal Slovence k borbi za nacionalno osvoboditev.

ZVEDELI BOMO VSE O ZEMLJI IN ATMOSFERI

Mednarodni svet združenj znanstvenikov je odločil organizirati Mednarodno geofizično leto, ki bo od julija letos do decembra prihodnjega leta. Cilj tega podvzetja je, da bi temeljito spoznali zemljo in njeno atmosfero. V tej znanstveni akciji sodeluje 42 držav, ki so organizirale na stotine opazovalnih postaj, od teh samo na Antarktiki 25 do 30. Raziskali bodo vzroke polarnega sija, sestavine jonosfere, kozmične žarke, sončno aktivnost, višinske vetrove in motnje zemljinega magnetnega polja. To bo v veliko pomoč napredku metereologije, zboljšanju radio zvez in zračnemu prometu.

Največje so priprave v Ameriki, Sovjetski zvezi, Angliji in Franciji. Na večjih krajih zemeljske krogle bodo izstrelili sondažne rakete, ki bodo opremljene z aparati za fizična merjenja. Letele bodo v višino od 100 do 300 kilometrov.

Pričakujejo, da bo prvi umetni satelit izstreljen na Floridi. Imel bo obliko velike žoge. V atmosfero ga bodo poslali s pomočjo tridelne rakete. Prva stopnja rakete bo satelit poslala z brzino od 5000 do 6500 km na uro v višino 65 km. Druga stopnja rakete ga bo potisnila z brzino 18 tisoč kilometrov na uro v višino 210 km. Potem bo satelit brez pogonske sile letel sam v višino 490 km, tu pa ga bo tretji del rakete pognal v elipsasto kroženje okoli zemlje z brzino 29.000 km na uro. V višinskih razlikah od 320 do 1300 km nad zemljo bo krožil okoli našega planeta, obletel pa jo bo v eni uri in pol. Satelit bo obkrožil najprej eno zemljino poloblo, potem pa drugo, tako da bo veliko držav imelo priliko opazovati njegov let in spremljati njegova radijska poročila. To bodo opravile opazovalne postaje v ZDA, srednji in južni Ameriki, Afriki, Južni Evropi, na Balkanu, na Srednjem vzhodu, v Indiji, v južnih predelih Sovjetske zveze, na Kitajskem, Japonskem, v Indoneziji in v Avstraliji. Če bo vreme lepo bo mogoče satelit videti tudi s prostim očesom od 8 do 12 minut dolgo, seveda samo tam, kjer ga bodo opazovali zjutraj ali zvečer.

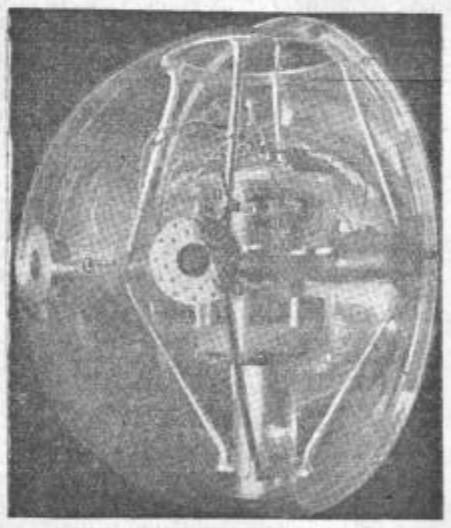

Takole izgleda umetni satelit, ki bo letos izstreljen v Ameriki v atmosfero. Dasiravno je majhen, tehta samo okoli 10 kg, pa ima vendar v notranjosti vrsto aparatov za zbiranje različnih podatkov in radijski oddajnik, ki bo te podatke pošiljal znanstvenikom na zemlji.

Instrumenti satelita bodo merili gostoto atmosfere, spremembe zemljine privlačne sile v raznih geografskih širinah, temperaturo na satelitu, vpliv sončnega žarčenja in radiacije, ki jih bo zemlja emitirala na greje satelita in delo instrumentov. Poleg tega bodo beležili meteorski prah, ultravioletne in kozmične žarke iz medzvezdnega prostora in od sonca.

Sondažne rakete in sateliti bodo podatke po radijski zvezi pošiljale postajam na zemlji. Tako bodo znanstvenike obvestili o marsičem, kar bo ljudem potrebno za poznavanje lastnega planeta istočasno pa vrsto koristnih podatkov za poznavanje atmosfere.

FILM

Kaj bomo videli na celjskih filmskih platnih?

Prizor iz filma »Stekleni čeveljčki«, ki bo v prihodnjih dneh na sporedu v Celju z znano in vsem kino-obiskovalcem priljubljeno Leslie Caron v glavni vlogi. Njeno ime nam zagotavlja, da bomo imeli priliko videti spet dober film.

Zadnje dni v Celju nismo imeli preveč dobrega sporeda, toda dva filma predvojne izdelave sta naredila pred kino blagajnami precej hrupa, več kot sta ga bila »Cigan Baron« in »Beli jorgovan« vredna. Italijanski film »Zabranjene zveze« je povprečno delo v seriji tovrstnih tem italijanske proizvodnje, pa tudi »Kockar z Misissippija« in »Destry« nista bila nič posebnega. To sta bila filma, ki jih je prijetno gledati, ne ostaneta pa dolgo v spominu.

Bodoč spored obeta poleg nekaterih povprečnih del tudi nekaj boljših. Predvsem si veliko obetamo od kreacije Lesile Caron v barvnem filmu »Stekleni čeveljčki«, ki je baletna obdelava pravljice »Pepelka«. Tudi avanturistični barvni film »Klic divjine« bo verjetno izpolnil naša pričakovanja, kajti Amerikanci so pri snemanju prirodnih lepot precej znani. Radovedni smo tudi nad sovjetskim filmom »Pedagoška poema« zaradi privlačnosti naslova. Prišla bo tudi vrsta glasbenih revijskih filmov, kot je »Trobente opoldne«, »Broadwayska uspavanka« in drugi. Brez dvoma bodo Amerikanci zgodbo Don Juana spet čisto po svoje zasuknili, razkošje barv, napetost in lepe ženske pa nam obeta film »Upor na ladji Baunti«. »Othela« smo videli že v različnih obdelavah raznih filmskih družb, v kratkem pa bomo videli tudi sovjetsko, seveda v barvah. Sploh bomo v januarju in februarju gledali predvsem barvne filme. Kateri še pridejo, bomo povedali prihodnjič.